

Agencija za sprječavanje korupcije

i postupanje po prijavama zbog kršenja
Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja
tokom Parlamentarnih izbora 2020. godine

ŠIROM ZATVORENIH OČIJU

Agencija za sprječavanje korupcije

**i postupanje po prijavama zbog kršenja
Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja
tokom Parlamentarnih izbora 2020. godine**

ŠIROM ZATVORENIH OČIJU

Impresum

Izdavač:

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Urednik i autor:

Vanja Čalović Marković

Podrška:

Marijana Subotić

Štampa:

3M Makarije

Jul 2021. godine

Sadržaj

Uvod	5
Sažetak	6
1. Pravni okvir	7
2. Oglašavanje u izbornoj kampanji	8
1. Pregled podnešenih prijava	9
2. Kašnjenje sa dostavljanjem cjenovnika	12
3. Ko (ni)su oglašivači?	18
4. Neobjavlivanje ugovora sa političkim subjektima	22
5. Politički marketing javnih emitera	24
3. Potrošnja javnih fondova u predizbornom periodu	26
1. Neobjavlivanje podataka o potrošnji	
2. Skrivanje pojedinih transakcija	30
4. Finansiranje političkih subjekata	32
5. Odgovornost Agencije	34
1. Neobjavlivanje podataka o potrošnji državnih fondova	35
2. Neobjavlivanje zapisnika o kontroli	37
3. Postupanje Savjeta po inicijativama	41
4. Postupanje suda po tužbama	43
6. Transparentnost Agencije	44
1. Onemogućeno praćenje prekoračenja potrošnje javnih resursa	45
2. Ograničavanje monitoringa finansiranja političkih partija	49
3. Ograničavanje praćenja oglašavanja u izbornoj kampanji	51
4. Podaci o postupcima za utvrđivanje kršenja zakona javni nakon osam mjeseci	53
5. Izbrisan kompletan sadržaj prekršajnih postupaka zbog zaštite privatnosti lica	55
6. Upozorenja i mišljenja upućivana samo preko telefona	57

UVOD

Puna transparentnost finansiranja političkih partija i izbornih kampanja, naročito u zemljama u kojima je korupcija široko rasprostranjena, jedan je od ključnih mehanizama za obezbjeđivanje povjerenja u izborni proces. Transparentnost tokova novca kao i otvorenost prema javnosti predstavljaju osnovne garante demokratije i zaštite javnog interesa kao i legitimacije rada političkih subjekata.

MANS je pratio primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja [1] (ZFPSIK) u toku kampanje za parlamentarne izbore 2020. godine.

Za kontrolu i nadzor nad sprovođenjem tog zakona zadužena je Agencija za sprječavanje korupcije [2] (ASK), pa je fokus ove analize na postupanju te institucije u odnosu na moguća kršenja zakona utvrđena monitoringom MANS-a.

Rukovodstvo Agencije je promijenjeno uoči parlamentarnih izbora, ali naši slučajevi pokazuju da to nije dovelo do promjene prakse i detaljnije kontrole zakonitosti finansiranja izbornog procesa. Zvanični izvještaj ASK-a ponovo pokazuje da nije bilo većih zloupotreba i kršenja zakona u finansiranju parlamentarnih izbora.

Ova analiza sadrži studije konkretnih slučajeva koji ukazuju na probleme u sprovođenju zakona i predstavlja nastavak naših kontinuiranih napora da ukažemo na nedostatke u postupanjima Agencije.

U prvom poglavlju je dat kratak pregled pravnog okvira koji je promijenjen uoči izborne kampanje voljom tadašnje većine, dok je opozicija bojkotovala rad Parlamenta. U drugom poglavlju je analizirano kako je Agencija tumačila i sprovodila nove odredbe zakona koje regulišu oglašavanje u izbornoj kampanji.

Treće poglavlje je posvećeno analizi postupanja te institucije po prijavama koje se odnose na moguće zloupotrebe državnih fondova, dok se četvrto odnosi na političke partije.

U posebnom poglavlju se ukazuje na nedostatak odgovornosti menadžmenta ASK-a za kršenje zakona, kao i da Savjet te institucije suštinski ne sprovodi svoju kontrolnu i nadzornu ulogu. Posljednje poglavlje je fokusirano na nedostatak transparentnosti rada Agencije, kojim nije samo onemogućila javnost da kontroliše njene aktivnosti, već i da vrši monitoring izbornog procesa.

Dok se ova publikacija fokusira na analizu postupanja ASK-a po prijavama, u posebnom izvještaju MANS je ukazao na dodatne moguće zloupotrebe u finansiranju izborne kampanje. [3] Detaljni podaci o finansiranju kampanje za parlamentarne izbore su dostupni na <http://www.mans.co.me/finansijski-profil-izbori-2020/> .

[1] Vidi: Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, "Službeni list CG", br. 3/20 i 38/20.

[2] Pored Agencije, kontrolnu nadležnost ima i Državna revizorska institucija, koja vrši reviziju godišnjih finansijskih izvještaja svih političkih subjekata koji imaju parlamentarni status. Vidi: čl 55. i 63.

[3] MANS izvještaj - Sprovođenje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja - Monitoring parlamentarnih izbora u Crnoj Gori 2020. Dostupan na: <http://www.mans.co.me/wp-content/uploads/2021/05/Sprovođenje-Zakona-o-FPP-izbori-2020.pdf> .

SAŽETAK

Netransparentno, neažurno i nezakonito postupanje Agencije za sprječavanje korupcije je smanjilo transparentnost finansiranja kampanje za parlamentarne izbore 2020. godine i podstaklo kršenje Zakona o finansiranju političkih partija i izbornih kampanja.

Agencija je tek nakon izbora utvrdila ko su svi obveznici zakona i dala tumačenja novih zakonskih odredbi, jer nije postupala po službenoj dužnosti, a odugovlačila je odlučivanje po prijavama.

Ta institucija je usko tumačila odredbe zakona i utvrdila da se ne odnose na marketing agencije, internet portale i kompanije koje iznajmljuju bilborde, što je otvorilo prostor za brojne zloupotrebe.

ASK je odbila sve prijave protiv institucija koje nisu objavile podatke o potrošnji u izbornom periodu ili su sakrile pojedine transakcije. Čak i kada su institucije priznale da podaci zaista nisu bili objavljeni, Agencija je utvrdila da nisu prekršili zakon.

U rijetkim slučajevima kada je odlučila da je zakon prekršen, nije poznato da li je pokretala prekršajne postupke i sa kakvim ishodom.

Agencija nije pratila da li su lica koja doniraju političke partije povezana sa kompanijama koje obavljaju poslove od javnog interesa, iako je ta zabrana propisana zakonom. Odugovlačila je sa odlukom po prijavi, a zatim i odlagala da tu informaciju učini dostupnom javnosti, što je onemogućilo građanima da saznaju za nezakonitosti u finansiranju izborne kampanje.

I sama Agencija je kršila zakon, a njen Savjet je takvo postupanje odobrio. Ta institucija je objavila cjenovnike subjekata koji pružaju usluge oglašavanja u izornoj kampanji, iako su dostavljeni nakon zakonskog roka. ASK je ispunila samo dio zakonskih obaveza kojima se obezbjeđuje transparentnost podataka o potrošnji javnih fondova, što je institucijama omogućilo da naknadno mijenjaju objavljene podatke kako bi prikriji kršenje zakona.

Agencija je djelimično ili potpuno onemogućila civilnom društvu i javnosti da prati sprovođenje nekih odredbi zakona u toku izborne kampanje, jer je neosnovano ograničavala pristup podacima. Skivanjem informacija Agencija je ograničila i javnu kontrolu nad zakonitošću rada te institucije. Dio podataka je objavljen više od pola godine nakon održavanja izbora, nakon što je prethodno proglašen tajnom. Neka dokumenta su potpuno cenzurisana prije objavljivanja.

1.

PRAVNI OKVIR

Finansiranje izbornih kampanja regulisano je Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja [4] (ZFPSIK) kojim se, između ostalog, nastoji obezbijediti zakonitost i transparentnost prihoda i rashoda političkih subjekata u izbornoj kampanji. Taj zakon je, na samom kraju 2019. godine, Skupština Crne Gore usvojila na predlog poslanika vladajuće većine, bez ozbiljnije rasprave i uz bojkot tadašnje opozicije. [5] U aprilu 2020. godine izmijenjene su odredbe koje su u izbornoj godini ograničavale potrošnju budžetske rezerve, sa obrazloženjem da je to neophodno zbog pomoći privredi i pojedincima u vezi sa pandemijom COVID-a. [6]

Zakonskim odredbama definisano je da su u toku izborne kampanje, politički subjekti dužni da vode evidenciju o sredstvima prikupljenim iz privatnih izvora i troškovima izborne kampanje. [7] Agenciji se petnaestodnevno dostavljaju **izvještaji** političkih subjekata o priložima pravnih i fizičkih lica. [8] **Pet dana prije održavanja izbora**, politički subjekti Agenciji dostavljaju privremeni izvještaj o troškovima izborne kampanje [9], a u roku **od 30 dana od održavanja izbora**, politički subjekti su dužni da Agenciji podnesu izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju, sa pratećom dokumentacijom. Sve navedene izvještaje, Agencija je dužna da objavi u zakonom propisanom roku.

U roku od **sedam dana prije održavanja izbora**, politički subjekti su dužni da Agenciji dostave izvještaj o **medijskom oglašavanju** u izbornoj kampanji na propisanom obrascu, uključujući podatke o iznosu cijena za pružene usluge i ostvarenim eventualnim popustima. Subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji Agenciji moraju dostaviti **cjenovnike** koje ne smiju mijenjati u toku kampanje, kao i ugovore koje su zaključili sa političkim subjektima. [10]

U procesu utvrđivanja eventualne povrede zakona, pored redovnih izvještaja politički subjekti su takođe dužni da Agenciji na zahtjev dostave i druge potrebne podatke. U **slučaju povrede zakona** Agencija ima mogućnost da izriče mjere upozorenja kada u postupku kontrole utvrdi nedostatke koji se mogu ukloniti, pokreće prekršajne postupke [11], i donosi odluke o privremenoj obustavi prenosa budžetskih sredstava političkom subjektu, u skladu sa zakonom. Takođe, odluke Agencije mogu prouzrokovati da politički subjekt može djelimično ili potpuno izgubiti pravo na budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje kada stiče prihode ili koristi sredstva suprotno zakonu. [12] Za kršenje Zakona propisane su **novčane kazne** od 5.000 do 20.000 eura za pravna lica, odnosno od 500 do 2.000 eura za fizička lica. [13]

U roku od 60 dana od proglašenja konačnih rezultata izbora, Agencija objavljuje **izvještaj o kontroli i nadzoru finansiranja izborne kampanje**. [14]

[4] Vidi: Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, "Službeni list CG", br. 3/20 i 38/20.

[5] Zakon je raspravljan i usvojen na istoj sjednici kao i kontroverzni Zakon o slobodi vjeroispovijesti.

[6] Više informacija u Publikaciji MANS-a "Sprovođenje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja – Monitoring parlamentarnih izbora u Crnoj Gori 2020. godine", poglavlje B.2.3. izmjene Zakona o finansiranju političkih subjekata u susret izborima, str. 93; dostupna na: <http://www.mans.co.me/wp-content/uploads/2021/05/Sprovođenje-Zakona-o-FPP-izbori-2020.pdf>.

[7] Vidi: čl. 58, stav 1.

[8] Vidi: čl. 53.

[9] Vidi: čl. 54.

[10] Vidi: čl. 16.

[11] Postupak za utvrđivanje eventualne povrede zakona Agencija pokreće po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja ili po prijavi fizičkog ili pravnog lica, vidi čl. 56.

[12] Vidi: čl. 60.

[13] Vidi: Poglavlje IX. Kaznene odredbe - Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, "Službeni list CG", br. 3/20 i 38/20.

[14] Vidi: čl. 58, stav 6.

2. OGLAŠAVANJE U IZBORNOJ KAMPANJI

Nezakonito i neažurno postupanje Agencije podstaklo je kršenje zakona od strane kompanija koje pružaju usluge medijskog oglašavanja i smanjilo transparentnost finansiranja izborne kampanje. Zbog toga učesnici izbornog procesa u toku kampanje nisu znali koji oglašivači postupaju u skladu sa zakonom.

Prvo je Agencija objavila cjenovnike subjekata koji pružaju usluge oglašavanja u izbornoj kampanji koji su dostavljeni nakon zakonskog roka. Tek nakon naših inicijativa su priznali da su proizvoljno produžili rok i konstatovali da oni koji ga nisu ispoštovali ne smiju emitovati politički marketing u toku izborne kampanje.

Dok je Agencija odugovlačila sa odlučivanjem, ti subjekti su počeli da pružaju usluge izbornim listama. Umjesto da po službenoj dužnosti utvrđuje kršenja zakona, ASK je reagovala tek nakon podnešenih inicijativa, i to sa velikim kašnjenjem, pa je većinu odluka donijela nakon izbora. Ni danas nije poznato da li je pokretala prekršajne postupke i kakav je bio njihov epilog.

Agencija je usko tumačila odredbe zakona i utvrdila da se ne odnose na marketing agencije, internet portale i kompanije koje iznajmljuju bilborde. To je otvorilo prostor za brojne zloupotrebe i smanjilo transparentnost finansiranja izborne kampanje.

U slučajevima kada mediji u propisanom roku od pet dana nisu dostavili ugovore o marketingu sa političkim subjektima, ASK je utvrdila da su kršili zakon, ali ni te postupke nije pokretala po službenoj dužnosti.

ASK je objavila i cjenovnike javnih emitera, kojima je zabranjeno plaćeno reklamiranje političkih subjekata u toku izborne kampanje. Na naše prijave su se proglasili nenadležnim.

2. 1. Pregled podnešenih prijava

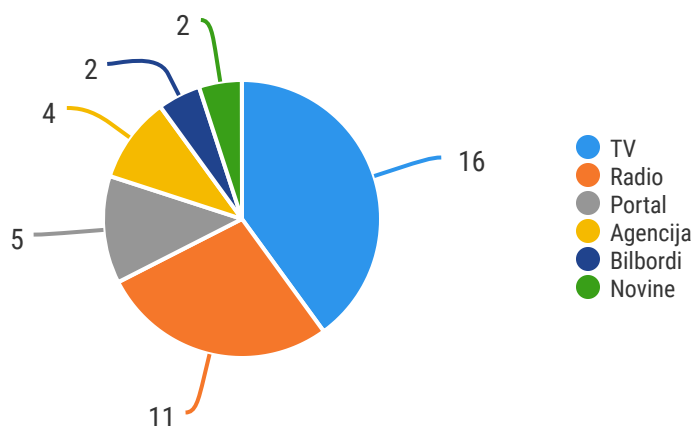
Poslednjim izmjenama Zakona propisan je niz obaveza za subjekte koji pružaju usluge medijskog oglašavanja u toku izborne kampanje:

- Dužni su da Agenciji dostave **cjenovnik** usluga medijskog oglašavanja u izornoj kampanji u roku **od deset dana od dana raspisivanja izbora**. [15]
- Ukoliko propuste da to učine u zakonskom roku, **zabranjeno** im je da pružaju usluge medijskog oglašavanja u toku izborne kampanje. [16]
- Precizirano je da **ne smiju mijenjati cjenovnik** [17] u toku izborne kampanje, a da cijena za sve pružene usluge mora biti **nominalno određena**. [18]
- Moraju Agenciji dostaviti **ugovore koje su zaključili sa političkim subjektima** u roku od pet dana od njihovog zaključenja [19], dok Agencija ima rok od pet dana da ih objavi. [20]

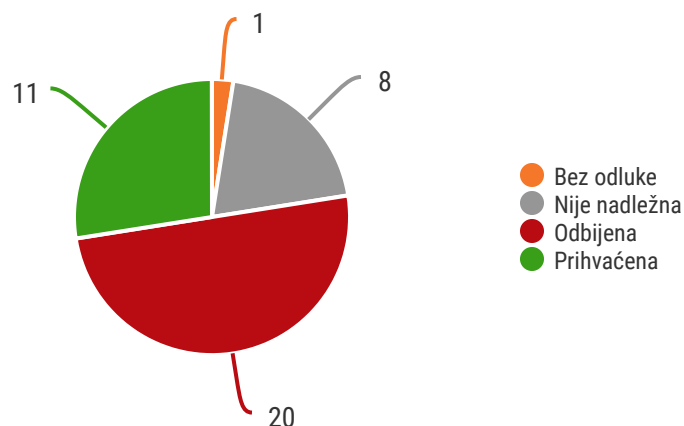
Dodatno, Zakon o izboru odbornika i poslanika propisuje da su **lokalni javni emiteri** dužni da obezbijede besplatno predstavljanje izbornih lista i **zabranjuje im da, pod bilo kojim uslovima, reklamiraju političke subjekte van tog termina**. [21]

MANS je podnosio prijave protiv medija, portala, marketing agencija i kompanija koje iznajmljuju bilborde, zato što nisu u roku dostavili cjenovnike, a ASK ih je objavila na svom sajtu kao validne. Takođe smo prijavljivali subjekte koji su objavljivali politički marketing po cjenovniku koji je dostavljen sa zakašnjenjem ili bez dostavljanja cjenovnika. Prijavljivali smo i medije koji nisu blagovremeno dostavili ugovore sa političkim subjektima, kao i javne emitere koji su objavljivali plaćeni politički marketing.

Podnijeli smo 40 prijava ASK-u, od kojih je 11 prihvaćeno, 20 odbijeno, za osam je ta institucija konstatovala da nije nadležna, a u jednom smo obaviješteni da je pokrenut postupak, ali nam odluka nikad nije dostavljena.

Grafik 1: Subjekti protiv kojih su podnešene prijave

Grafik 2: Odluke ASK-a po prijavama

[15] Član 16 stav 6 Zakona
[16] Član 16 stav 7 Zakona
[17] Član 16 stav 9 Zakona
[18] Član 16 stav 8 Zakona
[19] Član 16 stav 10 Zakona
[20] Član 16 stav 11 Zakona
[21] Član 51 Zakona o izboru odbornika i poslanika

Naziv medija ili kompanije	Datum dostavljanja cjenovnika	Osnov za prijavu	Odluka ASK
Televizije			
Srpska Radio Televizija	07.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
RTV Budva	21.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Prihvaćena
		Objava, cjenovnik nakon roka	Odbijena
		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>
RTV Rožaje	15.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Prihvaćena
		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>
RTV Nikšić	09.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>
RTV Herceg Novi		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>
A1	04.08.2020.	Objava, cjenovnik nakon roka	Prihvaćena
Novi TV		Objava bez cjenovnika	Prihvaćena
TV Corona	10.08.2020.	Objava, cjenovnik nakon roka	Prihvaćena
RTV Pljevlja	03.07.2020.	Objava, cjenovnik nakon roka	Odbijena
		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>
Nova M		Nije objavljen ugovor	Odbijena
Prva		Nije objavljen ugovor	Odbijena
Radio			
Radio Antena M	22.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Prihvaćena
Radio Titograd	06.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
Radio Mag	29.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Prihvaćena
Radio Bar	07.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>
Radio S1 i S2 Herceg Novi	09.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
Radio Elmag	29.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Prihvaćena
		Objava, cjenovnik nakon roka	Odbijena
Skala radio		Objava bez cjenovnika	Prihvaćena
Radio Tivat		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>
Radio Kotor		Oglašivač javni emiter	<i>Nije nadležna</i>

Naziv medija ili kompanije	Datum dostavljanja cjenovnika	Osnov za prijavu	Odluka ASK
Novine			
Dnevne novine		Nije objavljen ugovor	Prihvaćena
Pobjeda		Nije objavljen ugovor	Prihvaćena
Portali			
Portal Antena M	23.07.2020.	Objava, cjenovnik nakon roka	Odbijena
Borba		Objava bez cjenovnika	Odbijena
		Nije objavljen ugovor	<u>Nema odluke</u>
Portal Volim Podgoricu	03.08.2020.	Objava, cjenovnik nakon roka	Odbijena
Pv informer	23.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
Marketing agencije			
Pink Media M	24.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
		Objava, cjenovnik nakon roka	Odbijena
		Nije objavljen ugovor	Odbijena
		Nije objavljen ugovor	Odbijena
Bilbordi			
CG MEDIA d.o.o. Berane	10.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena
Budva Media	15.07.2020.	Cjenovnik nakon roka	Odbijena

Tabela 1: Pregled prijave MANS-a protiv oglašivača dostavljenih ASK-u

2. 2.

Kašnjenje sa dostavljanjem cjenovnika

Nakon naših inicijativa, ASK je priznala da je proizvoljno produžila rok za dostavljanje cjenovnika i konstatovala da oni koji ga nisu ispoštovali ne smiju pružati usluge u toku izborne kampanje. Agencija je na svom sajtu objavila cjenovnike koje su oglašivači dostavili nakon zakonskog roka, i tek nakon naše inicijative ih je posebno označila.

Zbog neažurnosti ASK-a, učesnici izbornog procesa u toku izborne kampanje nisu mogli znati koji oglašivači postupaju u skladu sa zakonom. Sporni oglašivači su počeli da pružaju usluge, ali Agencija nije reagovala po službenoj dužnosti, već je utvrdila kršenje zakona tek nakon naših inicijativa. Međutim, nije poznato da li je pokrenula prekršajne postupke i kakav je bio njihov epilog.

Odluka o raspisivanju izbora za poslanike u Skupštini Crne Gore je donijeta 20. juna 2020. godine i prema članu 3 te odluke stupila je na snagu danom donošenja, pa je **krajnji rok za dostavljanje cjenovnika bio 30. jun 2020. godine.**

ASK je na svome sajtu objavila cjenovnike pojedinih medija, iako su joj dostavljeni nakon isteka roka. [22] MANS je podnio inicijative i od ASK-a zatražio da ukloni sve cjenovnike koji nisu dostavljeni u skladu sa Zakonom, kako ne bi dovodio u zabludu učesnike u izbornom procesu i pokrene prekršajne postupke, ukoliko neki od prijavljenih medija bude pružao usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje.

ASK prudužila zakonski rok

Nakon naših inicijativa, ASK je objavio saopštenje za javnost [23] u kojem potvrđuje da je medijima koji su dostavili cjenovnike nakon 3. jula zabranjeno pružanje usluga političkim subjektima u toku izborne kampanje.

Saopštenje

Svi subjekti koji su planirali da pružaju usluge medijskog oglašavanja tokom izborne kampanje, bili su dužni da do 3. jula 2020. Agenciji za sprječavanje korupcije dostave cjenovnik usluga medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji.

Do tog roka, ukupno 27 subjekata je dostavilo cjenovnike, a Agencija je u cilju potpune transparentnosti sve cjenovnike koji su joj dostavljeni u roku, kao i nakon roka, objavila na svojoj internet stranici.

Svi subjekti koji su dostavili cjenovnike u roku, sa stanovišta zakona iz nadležnosti Agencije, mogu nesmetano da političkim subjektima pružaju usluge medijskog oglašavanja tokom izborne kampanje.

Sa druge strane, Agencija će izvršiti monitoring i pokrenuti prekršajne postupke protiv onih obveznika zakona za koje utvrdi da su političkim subjektima pružali usluge medijskog oglašavanja tokom kampanje, a nisu u roku ili uopšte nisu dostavili cjenovnik ovom organu.

Slika 1: Saopštenje za medije Agencije za sprječavanje korupcije, objavljeno 12. avgusta 2020. godine

[22] Dostupno na: <https://www.antikorupcija.me/me/kontrola-politickih-subjekata-izbornih-kampanja/2007021132-cjenovnici-kampanji/>.

[23] Dostupno na web portal ASK-a: <http://www.antikorupcija.me/me/novosti/2008121149-saopstenje/>.

Međutim, u tom saopštenju nisu objasnili zbog čega je određen 3. jul kao rok za dostavu cjenovnika, kada zakon propisuje da on ističe tri dana ranije.

Iz dopisa ASK-a saznajemo da je ta institucija produžila rok za dostavljanje cjenovnika do 3. jula, pozivajući se na član 8 Zakona o upravnom postupku.

član 16 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja propisuje obavezu subjektima koji pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje da Agenciji dostave cjenovnik usluga medijskog oglašavanja u izornoj kampanji u roku od deset dana od dana raspisivanja izbora, odnosno do 30. juna kada je u pitanju izborna kampanja za izbore koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine. U tom roku, samo je 13 subjekata dostavilo cjenovnika izbornog oglašavanja Agenciji za sprječavanje korupcije. Nalazeći da je zbog epidemije covid-19 i mjere NKT-a kojom se ograničava okupljanje na otvorenom i zatvorenom prostoru, medijski prostor od ključnog značaja za predstavljanje političkih subjekata i njihovih predizbornih programa, Agencija je 1. jula 2020. godine, a nakon isteka zakonskog roka, na osnovu čl.8 Zakona o upravnom postupku, uputila poziv medijskim subjektima da dostave cjenovnike medijskog oglašavanja, kako bi se omogućila što kvalitetnija izborna kampanja i ravnopravno predstavljanje svih političkih subjekata. Nakon poziva Agencije, u roku od tri dana, još 14 medijskih subjekata je

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 01
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 2: Izvod iz odgovora ASK-a, broj: UPI-00-226/2-2020 od 20. avgusta 2020. godine

Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, član 16 stavovi 6 i 7

Subjenti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje dužni su da Agenciji dostave cjenovnik usluga medijskog oglašavanja u izornoj kampanji u roku od deset dana od dana raspisivanja izbora.

Subjektima koji Agenciji ne dostave cjenovnik izbornog oglašavanja u skladu sa rokom iz stava 6 ovog člana zabranjeno je pružanje usluga medijskog oglašavanja u toku izborne kampanje.

Zakon o upravnom postupku, član 8

Javnopравни organ je dužan da omogući stranci i drugim učesnicima u upravnom postupku da što lakše i efikasnije ostvare i zaštite svoja prava i pravne interese, vodeći računa da ostvarivanje njihovih prava i pravnih interesa ne bude na štetu prava i pravnih interesa drugih lica, niti u suprotnosti sa javnim interesom.

Kad ovlašćeno službeno lice koje vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice), s obzirom na postojeće činjenično stanje, sazna ili ocijeni da stranka ili drugi učesnik u upravnom postupku imaju osnova za ostvarivanje nekog prava ili pravnog interesa, upozoriće stranku ili drugog učesnika na pravne posljedice njihovih radnji ili propuštanja radnji.

Neznanje ili neukost stranke, odnosno drugog učesnika u upravnom postupku ne može biti na štetu zaštite njihovih prava i pravnih interesa.

Međutim, Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja precizira rok od 10 dana i ne ostavlja mogućnost produženja, već jasno zabranjuje pružanje usluga u izbornoj kampanji u slučaju da cjenovnici nisu dostavljeni u propisanom roku.

ASK je upozorio subjekte koji pružaju usluge medijskog oglašavanja tek **nakon isteka roka**, kada su se stekli uslovi da im bude zabranjeno pružanje usluga. Član 8 Zakona o upravnom postupku propisuje da su organi dužni da pruže pomoć stranci ako to nije na štetu pravnih interesa drugih lica.

U ovom slučaju, pravna lica koja su u zakonskom roku predala cjenovnike, su oštećena time što je njihovoj konkurenciji koja je predala cjenovnike nakon zakonskog roka omogućeno da pružaju usluge.

Naknadno označeni cjenovnici dostavljeni sa zakašnjenjem

Agencija nije uklonila cjenovnike dostavljene ni nakon roka koji je ona produžila za tri dana, već ih je označila riječima „cjenovnik van roka“ nakon što je MANS javno ukazao i podnio inicijative za uklanjanje tih cjenovnika.

Cjenovnik van roka-Portal Onogošt	datum: 14.08.2020. objavljen: 14.08.2020.
Cjenovnik van roka-Elmag i Mag radio	datum: 30.07.2020. objavljen: 30.07.2020.
Cjenovnik van roka-PV Informer Pljevlja	datum: 27.07.2020. objavljen: 27.07.2020.
Cjenovnik van roka-Pink Media M	datum: 26.07.2020. objavljen: 27.07.2020.
Cjenovnik van roka-Antena M	datum: 23.07.2020. objavljen: 23.07.2020.
Cjenovnik van roka-Radio televizija Budva	datum: 22.07.2020. objavljen: 22.07.2020.
Cjenovnik van roka-Radio televizija Rožaje	datum: 16.07.2020. objavljen: 16.07.2020.
Cjenovnik van roka-S.O. Group DOO Budva	datum: 15.07.2020. objavljen: 15.07.2020.
Cjenovnik van roka -CG-Media DOO Berane	datum: 15.07.2020. objavljen: 15.07.2020.
Cjenovnik van roka - RTV Nikšić	datum: 10.07.2020. objavljen: 10.07.2020.

Ukupno: 169 * datum dokumenta 1 ... 7 **8** 9 ... 17

Slika 3: Dio cjenovnika na sajtu ASK-a za koje je označeno da su predati nakon isteka zakonskog roka

Odluke o cjenovnicima tek nakon izbora

Tek nakon izbora ASK je utvrdila da mediji koji su dostavili cjenovnike van roka nisu prekršili zakon, ukoliko u trenutku podnošenja inicijativa nisu pružali usluge.

MANS je 24. jula podnio prijave ASK-u protiv medija koji su nakon roka poslali cjenovnike, a ta institucija je donijela odluke tek 7. i 8. septembra 2020. godine.

Zbog neažurnosti ASK-a, učesnici izbornog procesa u toku izborne kampanje nisu mogli znati koji oglašivači postupaju u skladu sa zakonom.

CRNA GORA
Agencija za sprječavanje korupcije

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS
Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

nvo - M A N S -
Broj: 59-RBR
Podgorica, 24.07.2020

Na osnovu člana 56 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, podnosimo:

PRIJAVU

zbog povrede Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja

Na internet stranici Agencije za sprječavanje korupcije objavljen je cjenovnik usluga izbornog oglašavanja Radio Bara, iako je istekao rok za njegovo dostavljanje shodno članu 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Radio Bar je poslao cjenovnik ASK-u dana 07. jula 2020. godine.

DOKAZ: Odštampan prikaz e-maila kao i cjenovnika objavljenog na sajtu ASK-a, na adresi http://www.antikorupcija.me/media/documents/Radio_Bar.pdf

Slika 4: Izvod iz prijave NVO MANS-a broj: 59-RBR, od 24. jula 2020. godine

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
Broj:UPI-02-02-171/12-2020

N.V.O. "MANS"
Broj: 59-RBR
Podgorica: 09-09-2020

AGENCIJA ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE na osnovu člana 56 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“, br. 3/2020 i 38/2020) u vezi sa članom 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/2014, 20/2015, 40/2016 i 37/2017), odlučujući o prijavi broj UPI 02-02-171/2020 od 24.07.2020. godine, podnijetoj protiv Radio Bara, zbog kršenja člana 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, dana 08.09.2020. godine, donijela je

RJEŠENJE

UTVRĐUJE SE da Radio Bar nije prekršio član 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja nedostavljanjem cjenovnika usluga medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji u roku od deset dana od dana raspisivanja izbora i pružanjem usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje.

Slika 5: Izvod iz rješenja ASK-a po prijavi broj: 59-RBR od 08. septembra 2020. godine

I pored monitoringa, kršenja utvrđena tek nakon prijava

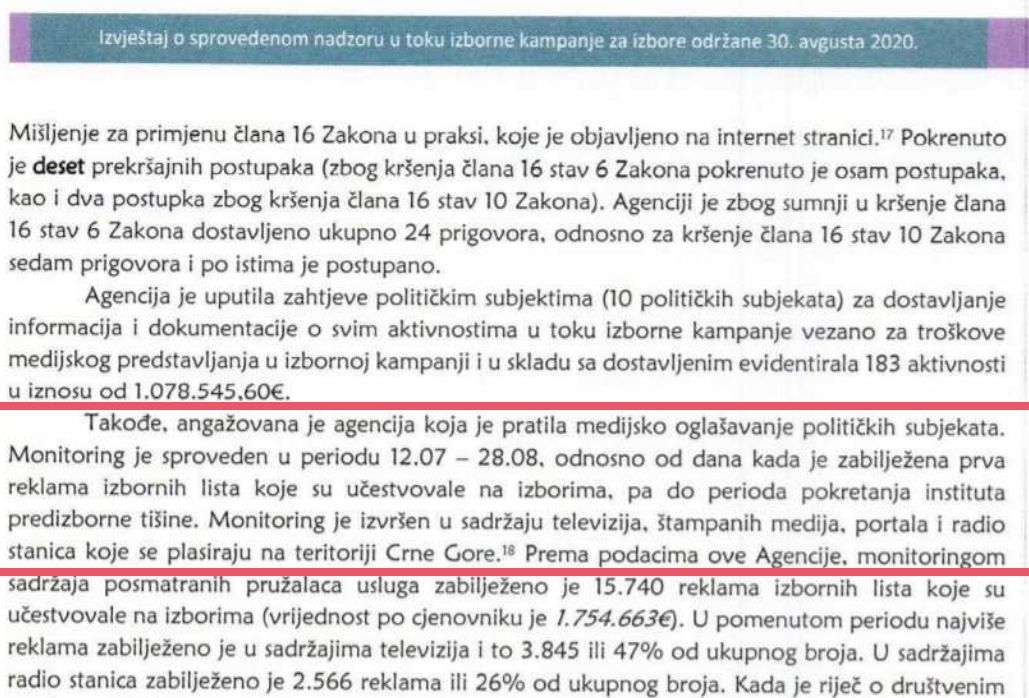
Tek nakon naših inicijativa, Agencija je utvrdila da su zakon prekršili oni mediji za koje su postojali dokazi da su objavljivali politički marketing, a dostavili su cjenovnike nakon zakonom propisanog roka.

Dok je ASK utvrđivao kako će da odluči po našim inicijativama vezanim za kašnjenje sa objavom cjenovnika, većina subjekata na koje su se odnosile je počela pružati usluge političkim subjektima.

Agencija je bila dužna da po službenoj dužnosti pokrene postupke jer i sama sprovodi monitoring medija. U saopštenju za medije [24] te insitucije se navodi:

„...Agencija će izvršiti monitoring i pokrenuti prekršajne postupke protiv onih obveznika zakona za koje utvrdi da su političkim subjektima pružali usluge medijskog oglašavanja tokom kampanje, a nisu u roku ili uopšte dostavili cjenovnik ovom organu.“

I u izvještaju ASK-a o nadzoru u toku izborne kampanje [25] se navodi da je ASK pratila medijsko oglašavanje političkih subjekata.

Slika 6: Izvod iz Izvještaja ASK-a o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta 2020.

Očekivali smo da će ASK po službenoj dužnosti pokrenuti postupke, posebno nakon propusta koji su napravili sa cjenovnicima. Međutim, u toku izborne kampanje ASK nije obavještavala javnost o kršenju zakona od strane pojedinih oglašivača koji su kasnili sa predajom cjenovnika, a koji su počeli sa pružanjem usluga.

[24] Dostupno na web portal ASK-a: <http://www.antikorupcija.me/me/novosti/2008121149-saopstenje/>.

[25] http://antikorupcija.me/media/documents/Izvjestaj_o_sprovedenom_nadzoru_u_toku_izborne_kampanje_2020_god_1.pdf.

Zbog toga smo podnijeli nove inicijative i dostavili ASK-u dokaze o pruženim uslugama, odnosno snimcima ili fotografijama reklama.

Iako je ASK imao obavezu da djeluje po službenoj dužnosti, tek nakon naših inicijativa je utvrđeno da su pojedini subjekti prekršili zakon.

Nije poznato protiv kojih medija i koliko prekršajnih postupaka je pokrenuo ASK. Te informacija su prvo proglašene tajnom, a zatim im je ASK dozvolila pristup, prethodno izbrisavši sve informacije iz prekršajnih naloga, uključujući i imena pravnih lica protiv kojih su pokrenuti. [26]

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

N.V.O. "ANTIKORUPCIJA"
Br. 61-RPM
Podgorica, 01.09.2020. god.

Broj:UPI-02-02-173/5-2020

AGENCIJA ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE na osnovu člana 56 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl.list CG“, br.3/2020 i 38/2020) u vezi sa članom 18 Zakona o upravnom postupku ("Službenom listu CG", br. 56/2014, 20/2015, 40/2016 i 37/2017), odlučujući o prijavi broj UPI 02-02-173/2020 od 24.07.2020.godine, podnijetoj protiv Radio Antene M, zbog kršenja člana 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, dana 28.08.2020.godine donijela je

RJEŠENJE

UTVRĐUJE SE da je Radio Antena M prekršila član 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja nedostavljanjem cjenovnika usluga medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji u roku od deset dana od dana raspisivanja izbora i pružanjem usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje.

Obrazloženje

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, dostavljenog izjašnjenja te zakonskih odredbi, imajući u vidu da je Predsjednik Crne Gore izbore za poslanike Skupštine Crne Gore, za odbornike u Skupštini Opštine Andrijevica, Skupštini opštine Budva, Skupštini opštine Gusinje, Skupštini opštine Kotor i Skupštini opštine Tivat raspisao dana 20.06.2020.godine, da je krajnji rok za dostavljanje cjenovnika bio 3.jul.2020.godine, kao i da je cjenovnik Radio Antena M dostavila ASK-u dana 21.07.2020.godine, te da je ista pružala usluge medijskog oglašavanja, što potvrđuju dostavljeni ugovori br.96/20 i br.97/20, Agencija za sprječavanje korupcije utvrđuje da je prijava broj UPI 02-02-173/2020 od 24.07.2020.godine osnovana, odnosno da je Radio Antena M prekršila odredbu člana 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 7: Izvodi iz rješenja ASK-a, broj: UPI-02-02-173/5-2020 od 28.08.2020. godine

2. 3. Ko (ni)su oglašivači?

Agencija je usko tumačila odredbe zakona i utvrdila da se ne odnose na marketing agencije, internet portale i kompanije koje iznajmljuju bilborde. To je otvorilo prostor za brojne zloupotrebe i smanjilo transparentnost finansiranja izborne kampanje.

Marketing agencije nisu obveznici zakona

Agencija je utvrdila da reklamne agencije, koje preprodaju prostor u medijima, ne pružaju usluge medijskog oglašavanja, te da nisu obveznici zakona. Takvo tumačenje je otvorilo ogroman prostor za zloupotrebe i kupovinu oglasnog prostora kroz marketing agencije, bez ikakvog uvida javnosti u cijene tog oglašavanja.

MANS je podnio prijavu ASK-u protiv kompanije „Pink media M“ koja je dostavila cjenovnik sa značajnim zakašnjenjem.

ASK se obratio Agenciji za elektronske medije sa zahtjevom da joj dostavi mišljenje da li je ta kompanija elektronski medij, odnosno da li se može smatrati subjektom koji pruža usluge medijskog oglašavanja.

Kada su dobili odgovor da toj kompaniji nije izdato odobrenje za emitovanje, odnosno da nema status emitera, ASK je zaključila da se na njih zakon ne odnosi.

U vezi sa predmetnim, Agencija za sprječavanje korupcije se dopisom br. 02-02-175/5-2020 od 14. avgusta 2020. godine obratila Agenciji za elektronske medije da joj dostavi mišljenje li je „Pink media M“ d.o.o. elektronski mediji u smislu Zakona o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17) tj. da li se isti mogu smatrati subjektom koji pruža usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje.

Agencija za elektronske medije je dana 21.08.2020.godine dostavila odgovor br. 02-837/1 u kojem se navodi da ta Agencija nije izdala odobrenje za emitovanje bilo televizijskog bili radijskog programa privrednom društvu »Pink media M« d.o.o. i da ovo privredno društvo nema status emitera u smislu važećeg Zakona.

Imajući u vidu sve navedeno, Agencija za sprečavanje korupcije utvrđuje da je prijava broj UPI 02-02-175/2020 od 28.07.2020.godine, podnijeta protiv »Pink media M« d.o.o. neosnovana, odnosno da »Pink media M« d.o.o nije prekršio odredbu člana 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, jer isto privredno društvo nema status emitera u smislu važećeg Zakona pa se ne može se smatrati subjektom koji pruža medijsko oglašavanje.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti:

Protiv ovoga rješenja stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 20 dana od dana dostavljanja rješenja.

DIREKTORICA
Jelena Perović

Slika 8: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: UPI-02-02-175/7-2020 od 02.09.2020.

Portali ni(je)su obveznici zakona

Agencija je utvrdila da portali nisu obveznici zakona, jer nisu prepoznati u tada važećim Zakonom o elektronskim medijima i Zakonu o medijima.

MANS je podnio prijavu protiv portala Borba koji je objavljivao oglase u toku izborne kampanje, iako prethodno nije predao cjenovnik.

Iz tog portala su naveli da je riječ o ličnom blogu na kome su besplatne reklame, te da nema ugovore sa političkim subjektima.

ASK je zatražila tumačenja od Agencije za elektronske medije (AEM) i Ministarstva kulture da li se portali smatraju medijima.

Iz AEM-a je odgovoreno da su portali elektronske publikacije, a ne elektronski mediji.

Ministarstvo kulture je navelo da se, shodno Zakonu o medijima, portali ne tretiraju kao mediji.

Informativni portal "Borba" je, putem elektronske pošte dostavila izjašnjenje, koje je u Agenciji zavedeno pod brojem UPI 02-02-215/4-2020 od 19.08.2020. godine u kojem je navedeno da Portal Borba nije registrovan kao medij, već je riječ o ličnom blogu i da su sve reklame koje se na portalu nalaze besplatne. U izjašnjenju je takođe navedeno da se sa koalicijama i partijama može provjeriti da ne postoje nikakvi ugovori niti obaveze plaćanja jer je sve besplatno.

Članom 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja je propisano da su subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje dužni da Agenciji dostave cjenovnik usluga medijskog oglašavanja u izornoj kampanji u roku od deset dana od dana raspisivanja izbora.

U vezi sa tumečenjem ovog člana Zakona, Agencija za sprječavanje korupcije se dopisom br. 02-02-1882/2678 od 12. avgusta 2020. godine obratila Agenciji za elektronske medije da joj dostavi mišljenje o tome da li Zakon o elektronskim medijima podrazumjeva i portale, odnosno elektronske publikacije kao medije, odnosno subjekta koji pružaju usluge medijskog oglašavanja. U svom odgovoru br. 02-750/1 od 14.08.2020. godine Agencija za elektronske medije, pored ostalog, ukazuje na član 8 tačka 1 Zakona o elektronskim medijima kojim se definiše da je AVM usluga ona usluga koja je pod uređivačkom odgovornošću pružaoca usluge, čija je osnovna namjena emitovanje programa za informisanje, zabavu ili obrazovanje opšte javnosti putem elektronskih komunikacionih mreža, a može biti u obliku elektronskog medija (radijski ili televizijski program), AVM usluge na zahtjev i komercijalne audiovizuelne komunikacije. Takođe, ukazuju i na član 8 tačka 19 koji definiše elektronske publikacije kao urednički oblikovane internet stranice i/ili portali koji sadrže elektronske verzije štampanih medija i/ili informacije iz medija na način da su dostupni širokoj javnosti bez obzira na njihov opšteg. Dalje, u svom odgovoru navode da Zakon o elektronskim medijima jasno pravi razliku između radijskih i televizijskih programa kao elektronskih medija i elektronskih publikacija, odnosno ne podrazumijeva ih kao elektronske medije.

Takođe, Agencija za sprječavanje korupcije se obratila i Ministarstvu kulture da joj dostavi mišljenje o tome da li Zakon o medijima podrazumjeva i portale kao medije. U svom odgovoru, koji je kod Agencije zaveden po brojem 02-02-1882/3056 od 19.08.2020. godine, Ministarstvo kulture navodi da se shodno Zakonu o medijima (»Sl.list RCG« br.51/02, 62/02) medijima smatraju štampa, radio i televizija, servisi informativnih agencija, teletekst i drugi oblici periodičnog objavljivanja urednički

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 9: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: UPI-02-02-215/5-2020 od 03.09.2020.

Na osnovu tih mišljenja ASK je zaključila da se portali ne smatraju medijima, „pa samim tim ni informativni portal "Borba" ne može se smatrati subjektom koji pruža medijsko oglašavanje.“

oblikovanih programskih sadržaja sa prenosom zapisa zvuka ili slike na način koji je dostupan javnosti, te se portali shodno tom Zakonu ne tretiraju kao mediji.

U skladu sa prethodno navedenim, Agencija za sprejčavanje korupcije utvrđuje da je prijava broj UPI 02-02-215/2020 od 14.08.2020.godine neosnovana, odnosno da Informativni portal "Borba" nije prekršio odredbu člana 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, jer se portali ne smatraju medijima, pa samim tim ni Informativni portal "Borba" ne može se smatrati subjektom koji pruža medijsko oglašavanje.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti:

Protiv ovoga rješenja stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 20 dana od dana dostavljanja rješenja.

DIREKTORICA
Jelena Perović

Slika 10: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: UPI-02-02-215/5-2020 od 03.09.2020.

Kompanije koje iznajmljuju bilborde nisu obveznici zakona

ASK je utvrdila da kompanije koje objavljuju bilborde nisu obveznici zakona, jer se oglašavanje putem bilborda ne može smatrati medijskim oglašavanjem.

Zakon o medijima ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 051/02 od 23.09.2002, 062/02 od 15.11.2002, Službeni list Crne Gore", br. 046/10 od 06.08.2010, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011) u članu 6 stav 1 definiše se pojam medija, odnosno medijem u smislu tog zakona, smatraju se: štampa, radio i televizija, servisi informativnih agencija, teletekst i drugi oblici periodičnog objavljivanja urednički oblikovanih programskih sadržaja sa prenosom zapisa zvuka ili slike na način koji je dostupan javnosti.

Dakle, pomenuti Zakon o medijima ne prepoznaje bilborde kao medije, pa se tako ni oglašavanje putem bilborda ne može smatrati

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

medijskim oglašavanjem, a samim tim firma CG-Media D.O.O., koja se bavi iznajmljivanjem bilborda ne može se smatrati subjektom medijskog oglašavanja, u smislu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Agencija za sprječavanje korupcije je utvrdila da je prijava broj UPI 02-02-177/2020 od 28.07.2020.godine, u cjelosti neosnovana, te da CG-Media D.O.O. nije prekršila odredbu člana 16 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Slika 11: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: UPI-02-02-176/5-2020 od 25.08.2020. godine

2. 4. Neobjavlivanje ugovora sa političkim subjektima

Po inicijativama MANS-a, u slučajevima kada mediji u propisanom roku od pet dana nisu dostavili ugovore o marketingu sa političkim subjektima, ASK je utvrdila da su kršili zakon.

Ugovor o reklamiranju između „Nova Pobjeda“ d.o.o. i političkog subjekta „Socijaldemokrate Crne Gore“, kojim se reguliše način pružanja usluga političkog reklamiranja u dnevnoj novini Pobjeda, je zaveden kod „Nova Pobjeda“ d.o.o. pod br.1522 dana 21.08.2020.godine, dok je kod političkog subjekta „Socijaldemokrate Crne Gore“ zaveden pod br.1453/IV dana 18.08.2020.godine.

Navedeni ugovori su dostavljeni Agenciji za sprječavanje korupcije dana 01.09.2020.godine i zavedeni pod br.02-02-1882/4212.

Članom 16 stav 10 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Sl. list CG", br. 3/2020 i 38/2020) precizirano je da su subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji dužni da dostave Agenciji ugovore koje su zaključili sa političkim subjektima u vezi sa izbornom kampanjom u roku od pet dana od dana zaključenja ugovora.

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, imajući u vidu da je Predsjednik Crne Gore izbore za poslanike Skupštine Crne Gore, za odbornike u Skupštini Opštine Andrijevića, Skupštini opštine Budva, Skupštini opštine Gusinje, Skupštini opštine Kotor i Skupštini opštine Tivat raspisao dana 20.06.2020.godine, te imajući u vidu činjenicu da su ugovori o reklamiranju-pružanju usluga političkog reklamiranja zaključeni 12.08. odnosno 24.08.2020.godine, dok su isti dostavljeni Agenciji za sprječavanje korupcije dana 01.09.2020.godine, odnosno da su ugovori dostavljeni ASK-u nakon isteka roka od 5 dana od dana zaključenja istih, utvrđuje se da je prijava broj UPI 02-02-251/2020 od 25.08.2020.godine osnovana, odnosno da je novina Pobjeda prekršila

Međutim, iz konkretnih primjera se vidi da su pojedini mediji otpočeli sa emitovanjem političkog marketinga prije nego što su potpisali ugovore sa političkim subjektima. U tim slučajevima ASK je utvrdila da nije bilo kršenja zakona.

Takvo tumačenje ASK-a otvara ogroman prostor za zloupotrebe jer bi to značilo da politički subjekti i mediji mogu neograničeno odlagati formalno zaključivanje ugovora kako bi smanjili transparentnost.

TV Prva/Ast D.O.O. je elektronskim putem dostavila izjašnjenje, koje je u Agenciji zavedeno pod br. UPI-02-02-229/4-2020 od 26.08.2020. godine, u kojem je, pored ostalog, navedeno da je Demokratska partija socijalista dana 07.08.2020. godine pred kraj radnog vremena izrazila želju da zakupi oglasni prostor u programu Prve TV. Ugovor o zakupu vremena za političko oglašavanje sa Demokratskom partijom socijalista je potpisala 10.08.2020. godine, prvog radnog dana nakon potvrde o saradnji, sa naznakom da se TV Prva obavezuje da obezbijedi Demokratskoj partiji socijalista emitovanje predizbornih oglasnih poruka u periodu od 08.08.2020. do 28.08.2020. godine. U izjašnjenju se dalje navodi da je TV Prva/Ast D.O.O. Agenciji dostavila ugovore u petak 14.08.2020. godine, što je u zakonskom okviru od pet dana. U prilogu su dostavili i pomenuti Ugovor.

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, ovaj organ je našao da se neosnovano tvrdi da je TV Prva/Ast D.O.O. prekršila odredbe člana 16 stav 10 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Ovo iz sledećih razloga:

Agencija je navode iz izjašnjenja TV Prva/Ast D.O.O., cijenila kao jasne i istinite, jer je uvidom u Ugovor o zakupu vremena za političko oglašavanje sa Demokratskom partijom socijalista utvrđeno da je isti potpisan 10.08.2020.godine i da se odnosi na emitovanje predizbornih oglasnih poruka, TV spotova čije trajanje i vrsta su određeni cjenovnikom, u periodu od 08.08.2020. do 28.08.2020. godine. Uvidom u službenu evidenciju Agencije utvrđeno je da je TV Prva/Ast D.O.O. dostavila Ugovor Agenciji putem elektronske pošte dana 14.08.2020. godine, a da je u Agenciji zajedno sa još dva ugovora koja je Prva/Ast D.O.O. dostavila elektronskom poštom, zaveden u ponedjeljak 17.08.2020. godine. Agencija je Ugovor objavila na svojoj internet stranici dana 20.08.2020. godine.

Cijeneći gore navedeno, Agencija za sprječavanje korupcije utvrđuje da je prijava broj UPI 02-02-229/2020 od 19.08.2020.godine u cjelosti neosnovana.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 13: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: UPI -02-02-229/5-2020 od 27.08.2020.

2. 5. Politički marketing javnih emitera

ASK je konstatovala da nije nadležna da se bavi plaćenim reklamiranjem političkih subjekata na javnim servisima, iako je prethodno objavila njihove cjenovnike.

Nekoliko javnih emitera je dostavilo cjenovnike oglašavanja u izornoj kampanji ASK-u, iako im Zakon o izboru odbornika i poslanika zabranjuje da pružaju te vrste usluga.

Pošto je ASK te cjenovnike objavila na svom sajtu, podnijeli smo joj inicijative.

Zakon o izboru odbornika i poslanika, član 51

Radio - televizija Crne Gore, regionalni i lokalni javni emiteri obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno određenim blokovima političkog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijeđena na cijeloj teritoriji Crne Gore, odnosno lokalne samouprave, svakodnevno, u jednakom trajanju i u istom terminu, obezbijede besplatno i ravnopravno predstavljanje podnosilaca potvrđenih izbornih lista, kao i iznošenje i obrazlaganje njihovih izbornih programa.

Agencija nije odlučivala po našim inicijativama, već nas je samo informisala da je o tome nadležan skupštinski Odbor za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: UPI-02-02-171/13-2020

N.V.O. "MANS"
Broj: 59-RBR/1
Podgorica: 09-09-2020⁰¹

Podgorica, 08.09.2020.

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA

PODGORICA
ul. Dalmatinska 188

Poštovani,

Agencija za sprječavanje korupcije je dana 19.08.2020. godine zaprimila Vašu prijavu, zavedenu u Agenciji pod br. UPI-02-02-171/2-2020 u kojoj se tvrdi da je na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije objavljen cjenovnik Radio Bara, iako se radi o oglašivaču koji je Javni emiter, što je suprotno članu 51 Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Naime, članom 51 Zakona o izboru odbornika i poslanika je propisano sledeće:

„Radio-televizija Crne Gore, regionalni i lokalni javni emiteri obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno određenim blokovima političkog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijeđena na cijeloj teritoriji Crne Gore, odnosno lokalne samouprave, svakodnevno, u jednakom trajanju i u istom terminu, obezbijede besplatno i ravnopravno predstavljanje podnosilaca potvrđenih izbornih lista, kao i iznošenje i obrazlaganje njihovih izbornih programa. Radio-televiziji Crne Gore, regionalnim i lokalnim javnim emiterima nije dozvoljeno da, pod bilo kojim uslovima, omoguće iznošenje i obrazlaganje izbornog programa podnosilaca izbornih lista ili njihovo reklamiranje van termina iz stava 1 ovog člana“.

Imajući u vidu da je članom 64b Zakona o izboru odbornika i poslanika („Sl. list CG“, br. 14/2014) propisano da je Odbor za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika nadležan da prati i nadgleda primjenu odredaba ovog zakona koje se odnose na obaveze medija u predizbornoj kampanji, navedena prijava sa pratećom dokumentacijom je dostavljena navedenom skupštinskom odboru na dalju nadležnost.

DIREKTORICA
Jelena Perović

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 01
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

3. POTROŠNJA JAVNIH FONDOVA U PREDIZBORNOM PERIODU

Agencija je odbila sve prijave protiv institucija koje nisu objavile podatke o potrošnji u izbornom periodu ili su sakrile pojedine transakcije. Čak i kada su institucije priznale da podaci zaista nisu bili objavljeni, ASK je utvrdila da nisu prekršili zakon.

3. 1. Neobjavljivanje podataka o potrošnji

Agencija je odbila sve prijave protiv institucija koje nisu objavile podatke o potrošnji u izbornom periodu, prihvatajući njihova obrazloženja, bez bilo kakve provjere istinitosti. Najčešći razlozi su bili epidemiološka situacija, nedostatak kadra, korišćenje godišnjih odmora i slobodnih dana, kao i razni problemi tehničke prirode. U mnogim slučajevima, institucije su objavile podatke tek nakon naših prijava, ali je i tada ASK konstatovala da nisu prekršili zakon.

Zakonom je predviđena obaveza svih budžetskih potrošačkih jedinica da svake sedmice na svojim internet portalima objavljuju analitičke kartice, odnosno podatke o potrošnji budžeta za prethodnu nedelju, od dana raspisivanja izbora do mjesec dana nakon njihovog završetka. [27]

Dodatno je predviđena obaveza Ministarstva finansija da na sedmodnevnom nivou na svojoj internet stranici objavljuje izvode iz državnog trezora, kao i analitičku karticu o potrošnji svih budžetskih korisnika. [28]

MANS je Agenciji za sprječavanje korupcije podnio **85 prijava po osnovu neobjavljivanja potrošnje** u predizbornom periodu **protiv preko 30 institucija**. Najviše prijava podnijeto je protiv Crnogorskog narodnog pozorišta, Univerziteta Crne Gore, Opštine Gusinje, Ministarstva ekonomije i Javnog preduzeća Radio i Televizija Crne Gore.

[27] Član 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja
[28] Član 41 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja

Naziv institucije	Broj prijava
Crnogorsko narodno pozorište	10
Univerzitet Crne Gore	9
Opština Gusinje	7
Ministarstvo ekonomije	5
Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore	5
JU Filmski centar	4
Uprava za imovinu	4
Uprava za izvršenje krivičnih sankcija	3
Ministarstvo sporta i mladih	3
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	2
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	2
Poreska uprava Crne Gore	2
Uprava za inspekcijske poslove	2
Uprava za šume	2
Agencija za zaštitu prirode i životne sredine	2
Zaštitnik imovinsko pravnih interesa	2
Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	2
Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	2
Ministarstvo prosvjete	2
Ministarstvo finansija	1
Ministarstvo pravde	1
Ministarstvo nauke	1
Ministarstvo javne uprave	1
Fond rada	1
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	1
Sekretarijat za zakonodavstvo	1
Sudstvo	1
Fond za obeštećenje	1
Agencija za duvan	1
Uprava za igre na sreću	1
Fond za zdravstveno osiguranje	1
Uprava za željeznice	1
Agencija za investicije	1
Uprava za kadrove	1
UKUPNO	85

Tabela 2: Podnijete prijave zbog neobjavlivanja potrošnje (član 38 stav 5 i član 46 stav 4)

Po nalazima Agencije za sprječavanje korupcije predmetne analitičke kartice pružaju potpune informacije o svim troškovima koje Radio televizija Crne Gore ostvari. Na ovaj način se potvrđuje da je svrha i cilj zakona ostvarena - jačanje integriteta organa vlasti, odgovorno ponašanje kao i transparentna upotreba javnih resursa u toku izborne kampanje, a da je eventualno kašnjenje od nekoliko dana u objavljivanju podataka zbog situacije sa korona virusom bez uticaja na drugačije odlučivanje u ovoj pravnoj stvari. Agencija za sprječavanje korupcije s toga utvrđuje da je prijava broj UPI 02-02-105/2020 od 03.07.2020.godine neosnovana, odnosno da Javno preduzeće Radio televizija Crne Gore nije

Kralja Nikole 27/V Podgorica Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 15: Rješenje Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI 02-02-105/6-2020 od 17.08.2020. godine

Institucije nisu objavljivale analitičke kartice sve dok MANS ne bi podnio prijave protiv njih i ASK im zatražila da se izjasne. Tek kada bi shvatili da su predmet monitoringa, počeli bi sa redovnim objavama podataka o potrošnji. Agencija je utvrđivala da u tim slučajevima institucije nisu prekršile zakon.

ASK je odlučila da institucije koje nemaju troškova u određenom periodu ne moraju da objave analitičke kartice.

Zakonom je propisano da su institucije u obavezi da objavljuju analitičke kartice, bez obzira na visinu i postojanje isplata, na nedeljnom nivou u toku predizborne kampanje i mjesec dana nakon završetka izbora, kako bi se potrošnja učinila transparentnom.

Takvo tumačenje ASK-a omogućava institucijama da izbjegnu propise, pogotovo ukoliko nemaju nikakve sankcije u slučaju kašnjenja sa objavom podataka. Istovremeno takvo postupanje izuzetno otežava javnu kontrolu objave podataka o potrošnji, jer je nemoguće utvrditi da li određena institucija nije objavila podatke zato što nije imala troškova ili zato što je prekršila zakon.

Uvidom u službenu dokumentaciju utvrđeno je da Fond rada dana 06.07.2020. godine putem elektronske pošte, na email finansiranje@antikorupcija.me, dostavio Agenciji analitičku karticu za period 22.06-28.06.2020.godine. Ovaj e-mail je u Agenciji zaveden pod brojem 02-02-1882/769 od 08.07.2020.godine.

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, ovaj organ je našao da Fond rada nije prekršilo odredbe člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Ovo iz sljedećih razloga:

Agencija je navode iz izjašnjenja Fonda rada, da je do neobjavlivanja došlo zbog tehničke prirode, cijenila kao jasne i istinite, jer je pregledom internet stranice utvrđeno da je analitička kartica za period 22.06.-28.06.2020. godine (kao i za period 29.06.2020.-02.06.2020. godine) zaista objavljena 06.07.2020. godine, a da su analitičku karticu dostavili Agenciji i elektronskim putem istog dana, kao i što su naveli u svom izjašnjenju. Potom je Agencija pregledom njihove internet stranice <http://www.fondrada.gov.me/biblioteka/Kartice> utvrdila i da su sve analitičke kartice za ostale izvještajne periode redovno objavljivane u skladu sa članom 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Cijeneći prednje navode proizilazi da je do neobjavlivanja analitičke kartice došlo zbog problema tehničke prirode, jer u suprotnom, da je organ imao namjeru da ne objavi analitičku karticu i time učini svoje poslovanje netransparentnim, istu ne bi naknadno ni objavio.

Takođe, Agencija smatra i da vremensko prekoračenje u izvršenju odredbe ovog člana nije bilo neprimjereno, pa nije uticao na obezbjeđivanje efikasne kontrole zabrane i ograničenja raspolaganja državnom imovinom i upotrebe državnih sredstava koje je predviđeno članom 1 i članom 38 zakona Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, a takođe nije ni povrijeđeno načelo transparentnosti predviđeno Zakonom o državnoj upravi.

Slika 16: Rješenje Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI-02-02-104/6-2020 od 12.08.2020. godine

Postupajući po navedenoj prijavi, Agencija je utvrdila da je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava dopisom br.01-011-758/20-2 od

Kralja Nikole 27/V Podgorica Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

20.07.2020.godine, zavedenim kod Agencije pod brojem 02-02-1882/1490 dana 21.07.2020.godine, obavijestilo Agenciju za sprječavanje korupcije da za period 13.07.-19.07.2020.godine nije bilo uplata ni isplata, pa nema ni analitičke kartice za taj period.

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, ovaj organ je našao da se neosnovano tvrdi da je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava prekršilo odredbe člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Članom 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja je propisano da su sve budžetske potrošačke jedinice, na državnom i lokalnom nivou, dužne da, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora, sedmodnevno na svojoj internet stranici objavljuju analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu i dostavljaju ih radnom tijelu Skupštine nadležnom za poslove antikorupcije (u daljem tekstu: Odbor) i Agenciji.

Naime, ukoliko je navedenim zakonom predviđeno da sve budžetske potrošačke jedinice, kako na državnom tako i na lokalnom nivou objavljuju sedmodnevno na svojoj internet stranici objavljuju analitičke kartice, dok u konkretnom slučaju za navedeni period nije bilo uplata i isplata, pa samim tim ni osnova za objavljivanje iste, Agencija je jasno utvrdila da je prijava broj UPI 02-02-161/2020 od 22.07.2020.godine, u cjelosti neosnovana, te da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava nije prekršilo odredbu člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Slika 17: Rješenje Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI-02-02-161/5-2020 od 11.08.2020. godine

Agencija za sprječavanje korupcije je jasno utvrdila da je Uprava za inspekcijske poslove objavila na svojoj internet stranici informaciju da za period od 22.06.2020. godine do 28.06.2020.godine nije bilo troškova.

Iste informacija se nalazi na web adresi Uprave za inspekcijske poslove:
http://www.uip.gov.me/Impelementacija_ZFPSIK/

Agencija za sprječavanje korupcije s toga utvrđuje da je prijava broj UPI 02-02-111/2020 od 03.07.2020.godine neosnovana, odnosno da Uprava za inspekcijske poslove nije prekršila odredbu člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Slika 18: Rješenje Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI 02-02-111/5-2020 od 12.08.2020. godine

Neke institucije su umjesto objavljivanja svojih transakcija u izbornom periodu, na sajtovima dale linkove ka informacijama Ministarstva finansija o potrošnji svih budžetskih korisnika.

Agenciji je i to bilo prihvatljivo, iako je obaveza objave podataka svih budžetskih korisnika posebno propisana za Ministarstvo finansija, dok su sami budžetski korisnici dužni da objave svoje finansije.

U nekim slučajevima objavljeni podaci nisu sadržali sve informacije koje su propisane zakonom. [29] Institucije su to objašnjavale činjenicom da plaćanja vrše preko poslovnih banaka a ne sistema trezora.

Međutim, te institucije su dužne da vode računovodstvo na identičan način kao i drugi budžetski korisnici, a ono sadrži sve stavke koje moraju biti objavljivane u skladu sa zakonom. Sa druge strane, bankarski izvodi sadrže samo transakcije i to preko jednog računa.

U nekim slučajevima institucije su tvrdile da njihov informacioni sistem „povlači“ zbirne podatke, pa zato nisu objavljeni podaci o transakcijama, već samo ukupna potrošnja u određenom periodu.

Ipak, Agenciji su sva ta obrazloženja institucija bila prihvatljiva, pa je odbacila sve naše prijave.

navedeni period objavljena i dostavljena Agenciji, čime su ispunili uslov transparentnosti odnosno dostupnosti podataka o potrošenim sredstvima za navedeni period. Takođe, naknadnim pregledom njihove internet stranice je utvrđeno i da su sve analitičke kartice za ostale izvještajne periode redovno objavljivane u skladu sa članom 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, te stoga Agencija za sprječavanje korupcije utvrđuje da je prijava broj UPI 02-02-124/2020 od 08.07.2020. godine neosnovana, odnosno da Ministarstvo ekonomije nije prekršilo odredbu člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Naime, utvrđeno je da je Ministarstvo ekonomije na svojoj internet stranici umjesto analitičke kartice objavilo link ka izvodu iz državnog trezora koje je objavilo Ministarstvo finansija na kojem se nalaze analitičke kartice Ministarstva ekonomije, te da je u međuvremenu Ministarstvo ekonomije na svojoj internet stranici objavilo analitičku karticu za navedeni period. Međutim, smisao i cilj člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, nije tehnički način na koji će se objaviti analitičke kartice sa računa budžetskih potrošačkih jedinica. Naprotiv, smisao i cilj navedene odredbe je obezbjeđivanje efikasne kontrole zabrana i ograničenja raspolaganja državnom imovinom i javnim fondovima (član 1 i član 38 ovog zakona), a time su takođe zadovoljena i načela transparentnosti i prava javnosti da zna, koja su definisana Zakonom o državnoj upravi.

Slika 19: Rješenje Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI-02-02-124/6-2020 od 18.08.2020. godine

Takođe, konstatujući da JU Filmski centar Crne Gore ne vrši plaćanje obaveza putem SAP informacionog sistema, već navedene poslove obavlja preko poslovne banke, a čiji sistem ne sadrži sve elemente i kategorije koje se evidentiraju u SAP sistemu, kao i da se uvidom u iste utvrđuje da sadrži podatke koji se tiču datuma plaćanja, naziva primaoca, poreskog identifikacionog broja primaoca plaćanja, transakcionog računa, naziva banke primaoca, izvoda broja, iznosa, konta, opisa transakcije i izvora sredstava, koji u dostavljenom dokumentu sadrže naziv analitika izvršenih plaćanja za navedeni period, mora se istaći da smisao i cilj člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja nije tehnički način na koji će se objaviti analitičke kartice sa računa budžetskih potrošačkih jedinica, već naprotiv, ono što je u konkretnom slučaju i ostvareno objavljivanjem izvršenih plaćanja - jačanje integriteta, odgovorno ponašanje kao i transparentnost budžetskih potrošačkih jedinica u toku izborne kampanje.

U skladu sa prethodno navedenim, Agencija je utvrdila da je prijava broj UPI 02-02-145/2020 od 17.07.2020.godine, u cjelosti neosnovana, te da JU Filmski centar Crne Gore nije prekršio odredbu člana 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Slika 20: Rješenje Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI-02-02-145/4-2020 od 11.08.2020. godine

[29] Član 46 stav 4 Zakona: Analitičke kartice iz čl. 38, 40 i 41 ovog zakona moraju da pruže precizne i potpune informacije najmanje o sljedećim kategorijama: budžetska linija, transakcioni broj, primalac/platilac, kao i registracioni broj kad je u pitanju pravni subjekat (poreski identifikacioni broj - PIB), iznos i datum.

3. 2. Skrivanje pojedinih transakcija

Agencija je odbacila prijave protiv institucija koje u svojim analitičkim karticama nisu objavljivale sve transakcije, čak i kada je potvrđeno da su podaci bili skriveni od javnosti. Najčešće su skriveni podaci o isplatama za ugovore o djelu, ostale naknade, ostali transferi pojedincima i troškovi projekata.

Shodno Zakonu svi budžetski korisnici moraju da objavljuju svoje analitičke kartice, dok Ministarstvo finansija objavljuje analitičke kartice koje sadrže potrošnju svih budžetskih korisnika.

Upoređivali smo podatke koje su objavljivale pojedinačne institucije sa informacijama Ministarstva finansija. Tako smo utvrdili da analitičke kartice šest institucija ne sadrže isplate koje je objavilo Ministarstvo kao potrošnju tih budžetskih korisnika.

Protiv **Ministarstva ekonomije** smo podnijeli prijavu jer se u njihovim analitičkim karticama nisu nalazile transakcije na kontu „**ostale naknade**“ koje su bile objavljene u okviru potrošnje tog budžetskog korisnika od strane Ministarstva finansija.

ASK je odbio našu inicijativu iako su iz Ministarstva ekonomije priznali da podaci nisu bili tačni.

Ističu da Ministarstvo ekonomije prilikom objavljivanja analitičke kartice za period naveden u vašem dopisu objavilo analitičku karticu koja se nije slagala sa karticom Ministarstva finansija zbog pogrešno unijetih parametara za izvlačenje podataka iz informacionog sistema SAP. Ističu da su odmah po saznanju za neusklađenost podataka izvršili ispravku i objavili analitičku karticu usklađenu sa potrošnjom i karticom objavljenom na sajtu Ministarstva finansija.

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, ovaj organ je našao da se neosnovano tvrdi da je Ministarstvo ekonomije prekršilo odredbe članova 38 stav 5 i 41 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Članom 46 stav 6 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja je propisano da analitičke kartice iz čl. 38, 40 i 41 ovog zakona moraju da pruže precizne i potpune informacije najmanje o sljedećim kategorijama: budžetska linija, transakcioni broj, primalac/platilac, kao i registracioni broj kad je u pitanju pravni subjekat (poreski identifikacioni broj - PIB), iznos i datum;

dok je članom 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja propisano da su sve budžetske potrošačke jedinice, na državnom i lokalnom nivou, dužne da, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora, sedmodnevno na svojoj internet stranici objavljuju analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu i dostavljaju ih radnom tijelu Skupštine nadležnom za poslove antikorupcije (u daljem tekstu: Odbor) i Agenciji;

pa je shodno navedenom, Agencija jasno utvrdila da je Ministarstvo ekonomije u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja objavio tražene podatke za period 27.07.2020.-31.07.2020.godine i da se ista nalazi na sajtu Agencije za sprječavanje

Protiv **Uprave za inspeksijske poslove** smo podnijeli prijavu jer se u njenim analitičkim karticama nisu nalazile sve transakcije vezane za **ugovore o djelu** koje su bile objavljene u sklopu dokumentacije Ministarstva finansija o Upravi, kao budžetskom korisniku.

U odgovoru na prijavu Uprava je **potvrdila da podaci nedostaju, ali je navela da je do toga došlo zbog tehničke greške, te da su informacije naknadno objavljene**. Takvo obrazloženje ASK je prihvatio i utvrdio da Uprava nije prekršila zakon.

Odlučujući o sadržini prijave, Agencija je dana 08.09.2020.godine uputila dopis Upravi za inspeksijske poslove i tom prilikom zatražila izjašnjenje u odnosu na navode iz prijave.

Uprava za inspeksijske poslove je dopisom br 0801-745/20-7394/2 od 14.09.2020.godine, u Agenciji zaveden pod brojem UPI 02-02-267/5-2020 od 16.09.2020.godine dostavilo izjašnjene ASK-u u kojem je navedeno da je u konkretnoj situaciji došlo do tehničke greške, odnosno da iz SAP sistema za dan 29.06.2020.godine nije objavljen izvještaj i da su to naknadno ispravili i dostavili Agenciji.

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, Agencija za sprječavanje korupcije je našla da se neosnovano tvrdi da je Uprava za inspeksijske poslove prekršila članova 38 stav 5 i 41 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja za period od 28.06.2020. godine do 04.07.2020.godine.

Članom 38 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja propisana je obaveza budžetske potrošačke jedinice da, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora, sedmodnevno na svojoj internet stranici objavljuju analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu i dostavljaju ih radnom tijelu Skupštine nadležnom za poslove antikorupcije i Agenciji.

Članom 46 stav 4 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja je propisano da analitičke kartice iz čl. 38, 40 i 41 ovog zakona moraju da pruže precizne i potpune informacije najmanje o sljedećim kategorijama: budžetska linija, transakcioni broj, primalac/platilac, kao i registracioni broj kad je u pitanju pravni subjekat (poreski identifikacioni broj - PIB), iznos i datum.

Agencija za sprječavanje korupcije je jasno utvrdila da je Uprava za inspeksijske poslove u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja objavilo analitičku karticu za period 28.06.2020. godine od 04.07.2020.godine i da se ista nalazi na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije www.antikorupcija.me, na baneru „Parlamentarni i lokalni izbori 2020. godine“ i podbaneru „Analitičke kartice“ u dokumentu-tabeli u kojoj su posredstvom linkova objavljeni dokumenti svih pojedinačnih zakonskih obveznika koji objavljuju analitičke kartice, te se ista nalazi na sledećoj web adresi:

http://www.uip.gov.me/Impelementacija_ZFPSIK/

Takođe, konstatuje se da su na objavljenoj analitičkoj kartici naknadno prikazana i sredstva za dan 29.06.2020.godine koja nijesu bila prikazana iz SAP što je i navedeno u izjašnjenju Uprave za inspeksijske poslove. Ispravljanjem ove tehničke greške potvrđena je namjera Uprave za inspeksijske poslove da svoje poslovanje u periodu izborne kampanje učini transparentnim. Kako su neprikazani podaci učinjeni vidljivim, i samim tim je otklanjanjena nejasnoća u konkretnom

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 22: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: UPI -02-02-267/5-2020 od 18.09.2020.

I **Ministarstvo kulture i medija** se pozivalo na tehničku grešku obrazlažući zašto u njihovim izvještajima nedostaju transakcije sa konta „**ostale naknade**“ i „**izrada projekata**“. I tu prijavu ASK je odbacila.

Protiv **Ministarstva sporta** smo podnijeli dvije prijave jer nisu objavili transakcije sa konta „**ostali transferi pojedincima**“. Njihovo obrazloženje, koje je ASK prihvatila, je bilo da su te transakcije objavili u narednom vremenskom periodu.

Slična obrazloženja su imale **Agencija za zaštitu prirode i životne sredine** i **Uprava pomorske sigurnosti** kojima su nedostajale isplate za **ugovore o djelu**.

4. FINANSIRANJE POLITIČKIH SUBJEKATA

ASK ne prati da li su lica koja doniraju političke partije povezana sa kompanijama koje obavljaju poslove od javnog interesa, iako je ta zabrana propisana zakonom. Čak i kada je na ta kršenja zakona ukazao MANS, Agencija je prvo odugovlačila sa odlukom, a zatim i odlagala da tu informaciju učini dostupnom javnosti, što je onemogućilo građanima da u razumnom roku saznaju za nezakovitosti u finansiranju izborne kampanje.

Zakon zabranjuje pravnim i fizičkim licima koja su poslovala sa državom ili vršila poslove od javnog interesa da dvije godine nakon toga daju donacije političkim partijama. [30]

MANS je utvrdio da su vlasnici i direktori kompanija koje gazduju malim hidroelektranama dali 13 hiljada eura donacija Demokratskoj partiji socijalista. [31] Zakon o energetici u članu 86. prepoznaje proizvodnju električne energije kao djelatnost od javnog interesa.

Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u ovim slučajevima predviđa novčanu kaznu u iznosu od 500 do 2.000 eura za fizičko lice koje je dalo donaciju, ali ne predviđa kazne za politički subjekt.

Agencija je pokrenula postupak po našoj prijavi da su određena fizička lica povezana sa pravnim licima koja su na osnovu ugovora sa nadležnim organima vršila poslove od javnog interesa [32] uprkos toj činjenici donirala kampanju političkog subjekta.

Agencija je utvrdila da su lica navedena u prijavi prekršila odredbu člana 33 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja [33], ali je prvo odugovlačila sa odlukom, a zatim i odlagala da tu informaciju učini dostupnom javnosti, što je onemogućilo građanima da u razumnom roku saznaju za nezakovitosti u finansiranju izborne kampanje.

[30] Član 33 stav 5 propisuje da pravna lica, privredna društva i preduzetnici i sa njima povezana pravna i fizička lica, koji su, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršili poslove od javnog interesa ili su zaključili ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu od dvije godine koji prethodi zaključivanju ugovora, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa, ne mogu davati priloge političkim subjektima.

[31] Igor Mašović, Tamara Kokić i Milić Novović povezani su sa kompanijama koje imaju aktivne koncesije za proizvodnju struje iz malih hidroelektrana, a uoči izbora donirali su DPS-u ukupno 13 hiljada eura i to na isti dan – 20. jula 2020. godine. Detaljnije informacije su date na <https://www.mans.co.me/od-koncesionara-za-kampanju-dps-a-13-000-eura/>.

[32] Prijava NVO MANS-a broj: 111, od dana 24. avgusta 2020. godine; Dostupna: <https://drive.google.com/file/d/1uelTxzXhOAF-5KZMHFQLOpdxPFq7uCQ/view>.

[33] Rješenje Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI-02-02-250/14-2020 sačinjen dana 09. novembra 2020. godine, dostavljen MANS-u dana 07.12.2020. godine; Dostupan: <https://drive.google.com/file/d/1q3ULCah2R-IRHU1DHn9NjsAMvbp2fvxp/view>.

Dokumenta pokazuju da je ASK tek 14. septembra, tri nedjelje od podnošenja inicijative zatražila podatke od Ministarstva finansija, 24. avgusta 2020.

ASK je odluku donijela 9. novembra, a mjesec dana kasnije je konačno dostavila MANS-u.

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
Broj:UPI-02-02-250/14-2020

N.V.O. "MANS"
Broj: 111
Podgorica, 07. 12. 2020. god.

AGENCIJA ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE na osnovu člana 56 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“, br. 3/2020 i 38/2020) u vezi sa članom 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/2014, 20/2015, 40/2016 i 37/2017), odlučujući o prijavi broj UPI 02-02-250/2020 od 24.08.2020. godine, podnijetoj protiv Igora Mašovića, Tamare Kokić i Milića Novovića, zbog kršenja člana 33 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, dana 09.11.2020. godine, donijela je

RJEŠENJE

UTVRĐUJE SE da je Igor Mašović prekršio član 33 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja na način što je donirao prilog političkom subjektu, a povezano je lice sa privrednim društvom koje je, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršilo poslove od javnog interesa odnosno zaključilo ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu za dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa.

UTVRĐUJE SE da je Milić Novović prekršio član 33 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja na način što je donirao prilog političkom subjektu, a povezano je lice sa privrednim društvom koje je, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršilo poslove od javnog interesa odnosno zaključilo ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu za dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa.

UTVRĐUJE SE da je Tamara Kokić prekršila član 33 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja na način što je donirala prilog političkom subjektu, a povezano je lice sa privrednim društvom koje je, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršilo poslove od javnog interesa odnosno zaključilo ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu za dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Nadalje, radi rasvjetljenja ove pravne stvari Agencija je dana 14.09.2020. godine, uputila dopis Ministarstvu finansija radi dostavljanja podataka o tome da li su pravna lica »Hidroenergija Andrijevića«, »Igma Grand«, »Igma Energy«, »Nord Energy«, »Green Solutions«, »Small Hydro Power Plant Mojanska«, »Small Hydro Power Plant Kutska«, »Dekar Energy« i »Igma Product«, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršila poslove od javnog interesa ili zaključila ugovor u postupku javnih nabavki, u proteklom periodu od prethodne dvije godine,

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Nakon razmatranja spisa predmeta i ocjene navoda iz podnijete prijave, cijeneći svaki dokaz pojedinačno te dovodeći ih u međusobnu vezu ovaj organ je iz tabela Ministarstva finansija i Zaključka Vlade Crne Gore broj 07-3711 od 19. jula 2018. godine utvrdio da je Predsjednik Crne Gore izbore za poslanike Skupštine Crne Gore, za odbornike u Skupštini Opštine Andrijevića, Skupštini opštine Budva, Skupštini opštine Gusinje, Skupštini opštine Kotor i Skupštini opštine Tivat raspisao dana 20.06.2020. godine, da su Igor Mašović, Milić Novović i Tamara Kokić donirali prilog političkom subjektu (što i ne spore u pisanim izjašnjenjima), da su povezana lica sa privrednim društvima (Igor Mašović izvršni direktor, osnivač i ovlašćeni zastupnik u d.o.o. »IGMA GRAND« Trešnjevo-Andrijevića; Milić Novović izvršni direktor i osnivač d.o.o. »IGMA PRODUCT« Andrijevića; Tamara Kokić izvršni direktor u privrednim društvima »Small Hydro Power Plant Kutska« d.o.o. Andrijevića i »Small Hydro Power Plant Mojanska« d.o.o. Andrijevića) tokom 2018. odnosno 2019. godine zaključila ugovore sa nadležnim organima u postupcima javnih nabavki, odnosno da su vršili poslove od javnog interesa, kojim dokazima je Agencija cijeneći ih pojedinačno te dovodeći u međusobnu vezu poklonila punu vjeru.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Takođe, da su Igor Mašović, Tamara Kokić i Milić Novović dana 18.07.2020. godine uplatili priloge Demokratskoj partiji socijalista i to: Igor Mašović i Milić Novović iznose od po 5.000,00€ a Tamara Kokić iznos od 3.000,00€ utvrđeno je iz njihovih pisanih izjašnjenja 23.09.2020. godine.

Iz svega prethodno navedenog Agencija je utvrdila da je prijava broj UPI 02-02-250/2020 od 24.08.2020. godine u cjelosti osnovana, te da su Igor Mašović, Milić Novović i Tamara Kokić prekršili odredbu člana 33 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti:

Protiv ovoga rješenja stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 20 dana od dana dostavljanja rješenja.

Ovlašćeni službenik:
Stefan Radunović

Slika 23: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: UPI-02-02-250/14-2020 od 09.11.2020.

ASK je ovu odluku objavila na svom sajtu tek krajem januara 2021. godine. [34]

5.

ODGOVORNOST AGENCIJE

Agencija je ispunila samo dio zakonskih obaveza kojima se obezbjeđuje transparentnost podataka o potrošnji javnih fondova. Umjesto objavljivanja obimne dokumentacije koju joj institucije dostavljaju, kako propisuje zakon, ASK je objavila tabele sa linkovima ka sajtovima obveznika zakona. To je institucijama omogućilo da naknadno mijenjaju objavljene podatke kako bi prikrili kršenje zakona.

Agencija nije objavljivala sve zapisnike o kontroli obveznika zakona, čime je prekršila zakonske odredbe, smanjila transparentnost finansiranja izborne kampanje, ograničila kontrolu njenog rada, ali i otkrivanje mogućih zloupotreba državnih fondova u svrhe izborne kampanje.

Umjesto da odlučuje po našim inicijativama i utvrdi da li je ASK kršila zakon, Savjet te institucije nam je dostavio dopis direktorice ASK-a, ne ulazeći u tačnost i zakonitost tih navoda.

U odgovoru je navedeno da je Agencija „zauzela stav“ da zakonski rokovi za dostavljanje cjenovnika za oglašavanje u izornoj kampanji mogu biti tri dana duži, da su linkovi na sajtu isto što i dokumenta, kao i da su zapisnici o kontroli objavljeni na dan kad smo prijavili da ih nema.

Odluke ASK-a su u praksi konačne, čak i kada su očigledno nezakonite, jer je sud ocijenio da podnosioci inicijativa nemaju pravni interes da pokreću sudske sporove.

5. 1. Neobjavljanje podataka o potrošnji državnih fondova

Agencija je ispunila samo dio zakonskih obaveza kojima se obezbeđuje transparentnost podataka o potrošnji javnih fondova. Umjesto objavljivanja obimne dokumentacije koju joj institucije dostavljaju, kako propisuje zakon, ASK je dao linkove ka sajtovima tih organa na kojima bi trebalo da se nalaze ta dokumenta. To je institucijama omogućilo da naknadno mijenjaju objavljene podatke kako bi prikrili kršenje zakona.

Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja je propisano [35] da je Agencija dužna da, u roku od tri dana od dana dostavljanja, na svojoj internet stranici objavi:

- **Analitičke kartice** - član 38 stav 5 između ostalog propisuje da su sve budžetske potrošačke jedinice, na državnom i lokalnom nivou, dužne da, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora, analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu dostavljaju Agenciji.
- **Upotreba mehanizacije i opreme** - član 39 stav 2 propisuje da su privredna društva iz stava 1 tog člana dužna da Agenciji dostavljaju sve odluke, ugovore i naloge za upotrebu mehanizacije i opreme van osnovne djelatnosti u roku od tri dana od dana donošenja.
- **Socijalna pomoć** - član 40 stav 7 propisuje obavezu državnih i lokalnih potrošačkih jedinica da ASK-u dostavljaju podatke o socijalnoj pomoći.
- **Izvodi iz trezora i budžetska rezerva** - član 41 stav 4 propisuje da Ministarstvo i organi lokalnih uprava sedmodnevno dostavljaju ASK-u izvode iz državnog i lokalnih trezora, kao i analitičke kartice o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.
- **Putni nalozi** - član 43 stav 11 obavezuje sve državne organe, organe državne uprave, organe lokalne samouprave, organe lokalne uprave, javne ustanove, državne fondove i privredna društva čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave da na nedeljnom nivou dostavljaju ASK-u sve izdate putne naloge za upravljanje službenim vozilima.
- **Zapošljavanje** - član 44 stav 2 propisuje da su organi i pravna lica iz stava 1 tog člana dužni da sve odluke o zapošljavanju koje su donijete u skladu sa zakonom kojima se uređuju radni odnosi, prava i obaveze državnih službenika i namještenika i obligacioni odnosi, sa kompletnom pratećom dokumentacijom, dostave Agenciji u roku od tri dana od dana donošenja odluke.

Međutim, na sajtu Agencije objavljen je samo dio dokumenata i to podaci koji se odnose na zapošljavanje i ugovore o ustupanju mehanizacije i opreme. Ostali podaci nisu objavljeni, već je **ASK na svom sajtu dala samo tabelarne prikaze, po grupama podataka, sa linkovima ka sajtovima pojedinačnih obveznika Zakona.** [36]

[35] Član 46 stav 5 Zakona: Svi akti, podaci i dokumenti iz čl. 38, 39, 40, 41, 43 i 44 ovog zakona koje organi i pravna lica dostavljaju Agenciji, Agencija objavljuje na svojoj internet stranici u roku od tri dana od dana dostavljanja.

[36] Tabelarni prikaz analitičkih kartica: http://www.antikorupcija.me/media/documents/analiti%C4%8Dke_kartice_-_presjek.pdf; tabelarni prikaz putnih naloga: http://www.antikorupcija.me/media/documents/Tabelarni_prikaz_putnih_naloga_-_parlamentarni_i_lokalni_izbori_2020_za_objavu_2.pdf; tabelarni prikaz socijalne pomoći: http://www.antikorupcija.me/media/documents/Socijalna_pomo%C4%87i.pdf; tabelarni prikaz izvoda iz trezora i budžetskih rezervi: http://www.antikorupcija.me/media/documents/Izvodi_iz_trezora_i_bud%C5%BEetska_rezerva_mAsHL2P.pdf.

Vrsta podatka	Član Zakona	Dokumenta na sajtu	Tabelarni prikaz
Analitičke kartice	član 38 stav 5		
Upotreba mehanizacije i opreme	član 39 stav 2		
Socijalna pomoć	član 40 stav 7		
Izvodi iz trezora i budžetska rezerva	član 41 stav 4		
Putni nalozi	član 43 stav 11		
Zapošljavanje	član 44 stav 2		

Tabela 3: Pregled nivoa dostupnosti različitih vrsta podataka o državnoj potrošnji na sajtu ASK-a

Tako je Agencija očigledno pokušala da izbjegne obiman posao objavljivanja velike količine podataka, ali je time prekršila Zakon, smanjila transparentnost finansiranja izborne kampanje i ograničila monitoring mogućih zloupotreba državnih resursa.

Zakonodavac je propisao obavezu ASK-a da te podatke objavljuje u formi u kojoj su joj dostavljeni, upravo iz razloga da bi se prevazišli problemi sa sajtovima pojedinih obveznika koji nerijetko nisu u funkciji. **Da je ASK objavila dokumentaciju na svom sajtu onemogućile bi se naknadne manipulacije sa podacima objavljenim na sajtovima institucija.** Naime, konkretni primjeri pokazuju da su institucije mijenjale prethodne podatke nakon što smo ih prijavili da su skrivali transakcije. [37]

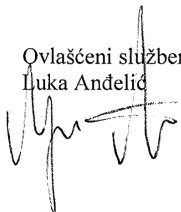
Zakonom je propisana kazna za odgovorno lice Agencije ako „dostavljena akta, podatke i dokumenta iz članova 38. 39. 40. 41. 43. i 44 ovog zakona, koje organi i pravna lica dostavljaju Agenciji, u roku od tri dana od dana dostavljanja, ne objavi na svojoj internet stranici“. [38]

MANS je podnio inicijativu ASK-u ukazujući na kršenje zakona od strane te institucije, ali po njoj nije postupano. Zbog toga smo podnijeli tužbu Upravnom sudu nakon koje nas je Agencija informisala da se na njihovom sajtu nalaze tabelarni prikazi.

Proširili smo tužbu i na taj odgovor ASK-a. Tužba je podnijeta 11. avgusta 2020. godine, njeno proširenje je traženo 02. decembra 2020. godine, a do kraja maja 2021. godine sud nije donio presudu.

Agencija za sprječavanje korupcije je dana 03.07.2020.godine zaprimila vašu prijavu u kojoj tvrdite da Agencija za sprječavanje korupcije nije u skladu sa članom 46 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja objavila analitičke kartice koje su joj dostavili obveznici istog zakona. U vezi predmetnog vas obavještavamo da su iste objavljene na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije www.antikorupcija.me, na baneru „Parlamentarni i lokalni izbori 2020. godine“ i podbaneru „Analitičke kartice“ u dokumentu-tabeli u kojoj su posredstvom linkova objavljeni dokumenti svih pojedinačnih zakonskih obveznika koji objavljuju analitičke kartice..

Ovlašćeni službenik
Luka Anđelić

DIREKTORICA
Jelena Perović

Slika 24: Izvod iz odgovora Agencije za sprječavanje korupcije, broj: UPI 02-02-134/3-2020 od dana 04.08.2020. godine

[37] Detaljnije u poglavlju 3.2. Skrivanje pojedinih transakcija
[38] Član 67 stav 1 tačka 9.

5. 2.

Neobjavljanje zapisnika o kontroli

Agencija nije objavljivala sve zapisnike o kontroli obveznika zakona, čime je prekršila zakonske odredbe, smanjila transparentnost finansiranja izborne kampanje, ograničila kontrolu njenog rada, ali i otkrivanje mogućih zloupotreba državnih fondova u svrhe izborne kampanje.

Agencija je dužna da objavi zapisnike o kontroli obveznika zakona, institucija koje troše javne fondove, javnih preduzeća, državnih kompanija, kompanija koja pružaju usluge oglašavanja u izbornoj kampanji i političkih subjekata. [39] Predviđene su i kazne za odgovorno lice ASK-a, ukoliko ne objavi zapisnike [40], ali zakonom nije propisan rok u kome podaci moraju postati dostupni javnosti.

Na sjednici Savjeta ASK-a od 19. avgusta, je saopšteno da je ta institucija „pokrenula i u određenoj mjeri sprovela 287 postupaka kad su u pitanju organi vlasti“. [41] Takođe je navedeno da je „najviše postupaka (je) pokrenuto kada su u pitanju analitičke kartice i prosječna mjesečna potrošnja gdje je bilo ukupno 135 postupaka i kada je u pitanju zapošljavanje, kada smo imali sumnje da nije dostavljena kompletna dokumentacija, pokrenuto je 98 postupaka“. [42]

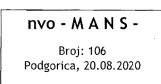
MANS je 20. avgusta, 10 dana uoči održavanja izbora, podnio prijavu Agenciji jer u tom trenutku na njenom sajtu nije bilo ni jednog zapisnika o kontroli.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS
Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

CRNA GORA

AGENCIJA ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE

Na osnovu člana 56 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, podnosimo:

PRIJAVU

zbog povrede Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja

Agencija za sprječavanje korupcije nije objavila ni jedan zapisnik o kontroli obveznika Zakona, iako je prošlo skoro dva mjeseca izborne kampanje, čime je prekršila zakonske odredbe, smanjila transparentnost finansiranja izborne kampanje, ograničila kontrolu njenog rada, ali i otkrivanje mogućih zloupotreba državnih fondova u izbornoj kampanji.

Prema izjavi Dušana Drakića, načelnika Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja na sjednici Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije dana 19. avgusta 2020. godine, Agencija je pokrenula više postupaka u toku izborne kampanje. On je istakao da je od početka izborne kampanje izdato 604 upozorenja za sve organe vlasti, dok je ASK pokrenula i u određenoj mjeri sprovela 287 postupaka kada su u pitanju organi vlasti. Takođe je naveo:

“Najviše postupaka je pokrenuto kada su u pitanju analitičke kartice i prosječna mjesečna potrošnja gdje je bilo ukupno 135 postupaka i kada je u pitanju zapošljavanje, kada smo imali sumnje da nije dostavljena kompletna dokumentacija, pokrenuto je 98 postupaka”.

Dokaz: <https://www.vijesti.me/vijesti/politika/461629/partijama-podijeljeno-skoro-pola-miliona-od-donacija-prikupili-540000-eura> link ka izjavi načelnika Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, Dušana Drakića, od dana 19.08.2020. godine

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS
Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Na sajtu ASK-a nije objavljen ni jedan zapisnik o izvršenoj kontroli, iako je vodila veći broj postupaka, i iako je prošlo skoro dva mjeseca od početka izborne kampanje. Na taj način ASK je prekršila Zakon i ograničila civilnom sektoru i medijima mogućnost kontrole njenog rada.

Naime, član 5 stav 2. Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja propisuje da o rezultatima kontrole Agencija sačinjava zapisnik, koji dostavlja subjektu kontrole i obavezno objavljuje na internet stranici Agencije.

S tim u vezi, ukazujemo da je članom 67 stav 1 tačka 1 propisana kazna za odgovorno lice u ASK-u ukoliko, između ostalog, o rezultatima kontrole ne sačini zapisnik i ne objavi ga na internet stranici Agencije.

Pozivamo Vas da u skladu sa Zakonom, Statutom i Poslovnikom razmotrite ovu prijavu i obavijestite nas o Vašoj odluci.

Podnosilac:
Vanja Čalović Marković, Izvršni direktor

Slika 25: Prijava MANS-a, broj: 106, od 20.08.2020. godine

[39] Član 5 stav 2: „O rezultatima kontrole Agencija sačinjava zapisnik, koji dostavlja subjektu kontrole i obavezno objavljuje na internet stranici Agencije.”

[40] Član 67 stav 1 tačka 1.

[41] <https://www.vijesti.me/vijesti/politika/461629/partijama-podijeljeno-skoro-pola-miliona-od-donacija-prikupili-540000-eura>

[42] Ibid.

U međuvremenu ASK objavljuje neke zapisnike i donosi odluku po našoj prijavi 28. avgusta, a odgovor nam dostavlja dan nakon izbora, 1. septembra. U tom aktu navodi da su zapisnici objavljeni.

Na sajtu ASK-a je objavljeno ukupno 15 zapisnika koji se odnose na parlamentarne izbore [43], i sledeće obveznike zakona:

- 1 državnu instituciju [44],
- 4 opštine [45],
- 2 javna preduzeća [46],
- 4 kompanije u većinskom državnom vlasništvu [47],
- 4 politička subjekta. [48]

**ASK je objavio
15 zapisnika o kontroli
u vezi sa izborima održanim
na cijeloj teritoriji države,
a za izbore održane
u opštinama Nikšić i Herceg Novi
objavili su po 16 zapisnika. [49]**

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

N.V.O. "ANTIKORUPCIJA"
100
Podgorica, 01.09.2020. god.

Broj: UPI-02-02-240/2-2020

Datum: 28.08.2020.godine

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA

**Dalmatinska 188
81000 Podgorica**

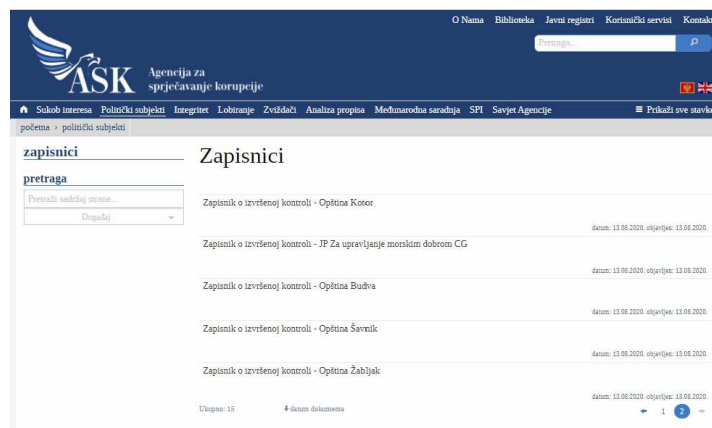
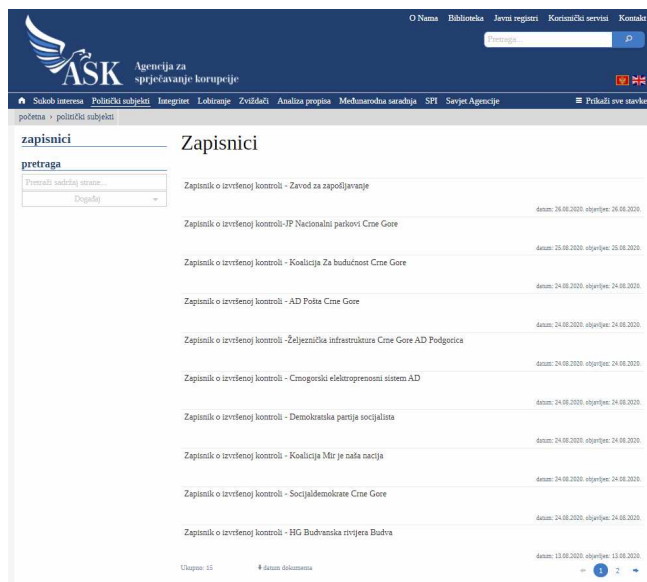
Poštovani,

Agencija za sprječavanje korupcije je dana 20.08.2020.godine zaprimila vašu prijavu u kojoj tvrdite da Agencija za sprječavanje korupcije nije u skladu sa članom 5 stav 2 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja jer Agencija nije objavila zapisnike o izvršenoj kontroli na svojoj na internet stranici.

U vezi predmetnog vas obavještavamo da su iste objavljene na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije www.antikorupcija.me, na baneru „Parlamentarni i lokalni izbori 2020. godine“ i podbaneru „Zapisnici“, link: <http://www.antikorupcija.me/me/kontrola-politickih-subjekata-izbornih-kampanja/2008201047-zapisnici/>

*Slika 26: Odgovor ASK-a,
broj: UPI-02-02-240/2-2020 od 28. avgusta 2020. godine*

Zapisnici objavljeni na sajtu ASK-a vezani za Parlamentarne izbore u 2020. godini

[43] <https://www.antikorupcija.me/me/kontrola-politickih-subjekata-izbornih-kampanja/2008201047-zapisnici/>

[44] Zavod za zapošljavanje.

[45] Opština Budva, Opština Žabljak, Opština Kotor, Opština Šavnik.

[46] JP Nacionalni parkovi Crne Gore i JP Za upravljanje morskim dobrom CG.

[47] Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica, AD Pošta Crne Gore, Crnogorski elektroenergetski sistem AD, HG Budvanska rivijera Budva.

[48] Demokratska partija socijalista, Koalicija Za budućnost Crne Gore, Koalicija Mir je naša nacija, Socijaldemokrate Crne Gore.

[49] <https://www.antikorupcija.me/me/kontrola-politickih-subjekata-izbornih-kampanja/2102170710-zapisnici/>; <https://www.antikorupcija.me/me/kontrola-politickih-subjekata-izbornih-kampanja/2104090643-zapisnici/>

Međutim, prema Izvještaju o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta, ASK je sproveo ukupno **21 kontrolu**. [50]

ASK na svom sajtu nije objavila sve izvještaje o kontroli. [51]

Prema Planu kontrole i nadzora koji je ASK usvojio za te izbore [52], planirano je da bude izvršeno tri puta više terenskih kontrola. U tom planu se navodi da će **36 terenskih kontrola** biti sprovedeno od 20. jula do 20. avgusta. Te kontrole su trebale da uključe

- 3 Ministarstva,
- 7 opština,
- 9 obrazovnih ustanova,
- 7 organa vlasti na lokalnom nivou,
- 10 najvećih političkih subjekata.

IX. ANEX 2: Izvršene kontrole

r.br.	Naziv kontrolisanog subjekta	Opština	Organ	Politički subjekat	datum kontrole
1	Opština Žabljak	✓			10.08.2020.
2	Opština Šavnik	✓			10.08.2020.
3	Opština Budva	✓			10.08.2020.
4	JP Za upravljanje morskim dobrom CG		✓		10.08.2020.
5	Opština Kotor	✓			10.08.2020.
6	HG Budvanska rivijera Budva		✓		10.08.2020.
7	Socijaldemokrate Crne Gore			✓	20.08.2020.
8	Koalicija Mir je naša nacija			✓	21.08.2020.
9	Demokratska partija socijalista			✓	21.08.2020.
10	Crnogorski elektroenergetski sistem AD		✓		21.08.2020.
11	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD		✓		21.08.2020.
12	AD Pošta Crne Gore		✓		21.08.2020.
13	Koalicija Za budućnost Crne Gore			✓	21.08.2020.
14	JP Nacionalni parkovi Crne Gore		✓		24.08.2020.
15	Zavod za zapošljavanje		✓		18.08.2020.
16	Albanska lista			✓	18.08.2020.
17	Bošnjačka stranka			✓	18.08.2020.
18	Koalicija "Crno na bijelo"			✓	18.08.2020.
19	Hrvatska reformaska stranka			✓	18.08.2020.
20	Koalicija "Za budućnost Kotora"			✓	18.08.2020.
21	Socijaldemokratska partija			✓	18.08.2020.
	Ukupno	4	7	10	

Tabela 1: Izvršene kontrole u skladu sa Planom

Slika 27: Izvod iz Izvještaja o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta, ASK

Plan kontrole i nadzora za izbornu kampanju

- odluka i dokumentacije koja se odnosi na zapošljavanje u izbornoj kampanji (uključujući i analizu zapošljavanja u obrazovnim ustanovama od 1.1.2020),
- poštovanja dozvoljene visine mjesečne potrošnje za mjesec u kojem se vrši kontrola (jul i avgust iskontrolisano po 50% institucija), i dr.

- ✓ **Terenska kontrola** će omogućiti uvid u dokumentaciju obveznika kako bi se utvrdilo poštovanje zakona i kontrola dostavljenih podataka. Izrađen je plan terenske kontrole (Plan kontrole na terenu dostupan Savjetu Agencije), gdje su definisani datumi kontrole, subjekti, službenici koji će kontrolisati i predmet kontrole. Terenske kontrole će biti izvršene u periodu 20. jul – 20. avgust. Planom je planirano ukupno 36 kontrola i to: tri Ministarstva, 7 Opština (u okviru kojih će biti iskontrolisano 140 budžetskih potrošačkih jedinica, kao i 9 obrazovnih ustanova i sedam organa vlasti na lokalnom i državnom nivou. Biće iskontrolisani 10 najvećih političkih subjekata, uključujući 7 najvećih na državnom nivou i 3 na lokalnom.

Slika 28: Izvod iz Plana kontrole i nadzora za izbornu kampanju, ASK

[50] www.antikorupcija.me/media/documents/Izvjestaj_o_sprovedenom_nadzoru_u_toku_izborne_kampanje_2020_god_1.pdf.

[51] Poređenje podataka pokazuje da na sajtu ASK-a nisu objavljeni zapisnici o kontroli 6 obveznika zakona: Koalicija „Crno na bijelo“, Socijaldemokratska partija, Hrvatska reformaska stranka, Bošnjačka stranka, Koalicija „Za budućnost Kotora“, Albanska lista.

[52] Plan kontrole i nadzora za izbornu kampanju za izbore koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine, https://www.antikorupcija.me/media/documents/Plan_kontrole_i_nadzora-2020.pdf.

**Suprotno svom planu ASK nije kontrolisao ni ministarstva,
niti obrazovne ustanove.**

Subjekt kontrole	Planirano	Izvršene kontrole	Objavljeni zapisnici
Ministarstva	3	-	-
Državne institucije	-	1	1
Obrazovne ustanove	9	-	-
Javna preduzeća	-	2	2
Državne kompanije	-	4	4
Opštine	7	5	5
Lokalni organi vlasti	7	-	-
Politički subjekti	10	9	4
Ukupno	36	21	16

Tabela 4: Usporedni podaci o planiranim i izvršenim kontrolama, i objavljenim zapisnicima

5. 3.

Postupanje Savjeta po inicijativama

Umjesto da odlučuje po našim inicijativama i utvrdi da li je ASK kršila zakon, Savjet te institucije nam je dostavio dopis direktorice ASK-a, ne ulazeći u tačnost i zakonitost tih navoda.

Iz odgovora saznajemo da je Agencija „zauzela stav“ da zakonski rokovi mogu biti tri dana duži, da su linkovi na sajtu isto što i dokumenta, kao i da su zapisnici o kontroli objavljeni na dan kad smo prijavili da ih nema.

MANS je podnio dvije prijave Savjetu ASK-a zbog nezakonitog postupanja te institucije. Prva inicijativa se odnosila na neobjavlivanje dokumentacije o državnoj potrošnji koja je propisana zakonom i zapisnika o terenskoj kontroli. [53] Fokus druge inicijative je bilo objavljivanje cjenovnika oglašivača u izbornoj kampanji koji su dostavljeni nakon zakonom propisanog roka. [54]

Na obje inicijative dobili smo jedan odgovor Savjeta kojim nam prosleđuju dopis direktorice ASK-a, na čije postupanje se inicijativa i odnosi.

Savjet nas je obavijestio da su se članovi Savjeta, u telefonskoj komunikaciji saglasili da je potrebno hitno postupiti po inicijativama, ne čekajući sazivanje sjednice, imajući u vidu da je bila u toku izborna kampanja, te da je bilo neophodno otkloniti sve eventualne sumnje u postupanje direktorice i ovlašćenih službenika Agencije u konkretnom slučaju.

Zbog toga ih je direktorica obavijestila da je pripremila odgovor na navode iz inicijativa za koji je Savjet odlučio da nam bude dostavljen.

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
Savjet Agencije

UPI-

Broj: 00 - 226/
3-2020

Podgorica, 27. avgust 2020. godine

NEVLADINA ORGANIZACIJA »MANS«
g-da Vanja Calović Marković, izvršna direktorica

Predmet: **Odgovor na inicijative**

U prilogu ovog akta dostavljamo odgovor u vezi sa inicijativama koje je NVO „MANS“ podnijela Savjetu ASK, br. 26209/08 i 26211/08, od 19. avgusta 2020. godine.

PREDSJEDNIK
Mamić Radošević

Slika 29: Dopis Savjeta ASKa, broj: UPI-00-226/3-2020, od 27. avgusta 2020. godine

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
Savjet Agencije

Broj: 00 - 2134/2

Podgorica, 15. septembar 2020. godine

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA
Vanja Calović Marković, izvršna direktorica

Poštovana,

Agenciji za sprječavanje korupcije dostavljen je Zahtjev broj 132240 od 28. 08. 2020. godine (00-2134), kojim ste kao tražilac zahtjevali informaciju „kopiju audio snimka sjednice na kojoj su razmatrane inicijative NVO „MANS“ brojevi 26209/08 i 26211/08, podnijete Savjetu Agencije za sprječavanje korupcije dana 19. avgusta 2020. godine“.

Obavještavamo Vas da Agencija ne posjeduje traženu informaciju, imajući u vidu da je Savjet Agencije, odmah po prispjeću inicijativa, iste dostavio Direktorici ASK i zatražio povratnu informaciju u odnosu na navode iz istih.

Ovo iz razloga što su se članovi Savjeta Agencije, u telefonskoj komunikaciji, saglasili da je potrebno hitno postupiti po inicijativama, ne čekajući sazivanje sjednice, imajući u vidu da je bila u toku izborna kampanja, te da je bilo neophodno otkloniti sve eventualne sumnje u postupanje Direktorice i ovlašćenih službenika Agencije u konkretnom slučaju.

S tim u vezi, Direktorica Agencije, na 33. sjednici od 27. avgusta 2020. godine, obavijestila je Savjet da je pripremila Odgovor na navode iz inicijativa.

Savjet Agencije je jednoglasno odlučio da navedeni odgovor bude dostavljen podnosiocu – nevladinoj organizaciji „MANS“, a koje Vam u prilogu ovog akta još jednom dostavljamo.

Dostavljeno:
- Podnosiocu zahtjeva
- a/a

PREDSJEDNIK
Mamić Radošević

Slika 30: Odgovor ASKa po zahtjevu za slobodan pristup informacijama MANS-a, od dana 15.09.2020. [55]

[53] Detaljnije informacije su date u 5.1. i 5.2.

[54] Detaljnije informacije su date u 2.2.

[55] Zahtjevi NVO MANS-a brojevi: 132240 i 132241 od 28.08.2020. godine

Neobjavlivanje podataka o potrošnji

U odgovoru direktorice Agencije se navodi da je ta institucija dala "tabelarni prikaz ispunjavanja propisanih obaveza, osnovne detalje iz dostavljenih izvještaja", kao i da „jednostavnim klikom na naziv organa vlasti u tabelama otvaraju se sva predmetna dokumenta i izvještaji tog organa direktno ili posebna stranica na kojoj se oni nalaze“. Na kraju zaključuje da je tako Agencija „ispunila propisane obaveze da na svojoj stranici objavi akte, dokumenta i podatke koji su dostavljeni Agenciji“.

Međutim, ASK na svom sajtu **nije objavila konkretna dokumenta** koja su joj dostavile institucije, već linkove ka njihovim sajtovima na kojima se nalaze ili ne nalaze iste ili različite verzije tih dokumenata.

Neobjavlivanje zapisnika

Direktorica ASK-a u odgovoru navodi: „baner „zapisnici“ je kao novi baner izrađen 19. avgusta i istog dana su u okviru njega sistematizovani zapisnici koji su bili objavljeni u ranijem periodu“.

Dakle, ona tvrdi da su zapisnici bili objavljeni na njihovoj internet stranici, ali ne navodi od kog datuma. U odgovoru konstatuje da su objedinjeni u okviru posebnog banera tek 19. avgusta, istog dana kada je MANS podnio inicijativu Savjetu jer zapisnike nije bilo moguće naći na sajtu ASK-a.

Objavlivanje cjenovnika za oglašavanje nakon zakonskog roka

Direktorica Agencije navodi da je ta institucija nakon isteka zakonskog roka uputila poziv medijskim subjektima da dostave cjenovnike, zbog COVID pandemije, te da su "zauzeli stav" da su svi koji su dostavili cjenovnike tri dana nakon zakonskog roka, "na vrijeme izvršili zakonsku obavezu". Oni takođe konstatuju da su objavili i one cjenovnike za koje je nesporno da su predati van roka da bi povećali transparentnost. Međutim, ne objašnjavaju zašto su te cjenovnike označili riječima "van roka", tek nakon podnošenja naše inicijative.

kod svih pokrenutih postupaka, Agencija je redovno obavještavala javnost o svim pokrenutim i rezultatima okončanih postupaka. Kad je u pitanju kontrola na terenu, do sada je izvršena kontrola kod ukupno 11 organa vlasti i četiri politička subjekta, sačinjeno je ukupno 15 zapisnika o izvršenoj kontroli koji su objavljeni na internet stranici Agencije 13, 21 i 24. avgusta. Naime, baner "zapisnici" je kao novi baner izrađen 19. avgusta i istog dana su u okviru njega sistematizovani zapisnici koji su bili objavljeni u ranijem periodu, a u cilju veće transparentnosti i lakše dostupnosti javnosti.

U cilju pune primjene člana 46 stav 5 Zakona, u skladu sa dobrom praksom rada Agencije u ranijem periodu i bolje preglednosti i dostupnosti svih izvještaja i podataka iz izvještaja u okviru stranice "Parlamentarni i lokalni izbori - 2020" za svaku izvještajnu obavezu propisanu za organe vlasti otvorila poseban baner koji sadrži tabelarni prikaz ispunjavanja propisanih obaveza, osnovne detalje iz dostavljenih izvještaja i na kojem su linkovani izvještaji, analitičke kartice, putni nalozi i druga dokumenta koja su organi vlasti dužni da objavljuju i dostavljaju Agenciji i Skupštini. Jednostavnim klikom na naziv organa vlasti u tabelama otvaraju se sva predmetna dokumenta i izvještaji tog organa direktno ili posebna stranica na kojoj se ona nalaze. Tako je Agencija na jedan sveobuhvatan, upotrebljiv i efikasan način ispunila propisane obaveze da na svojoj internet stranici objavi akte, dokumenta i podatke koji su dostavljene Agenciji i učini ih dostupnim široj i zainteresovanoj javnosti.

Kad je u pitanju Inicijativa br UPI-00-234-2020 od 19.08.2020:

član 16 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja propisuje obavezu subjektima koji pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje da Agenciji dostave cjenovnik usluga medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji u roku od deset dana od dana raspisivanja izbora, odnosno do 30. juna kada je u pitanju izborna kampanja za izbore koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine. U tom roku, samo je 13 subjekata dostavilo cjenovnika izbornog oglašavanja Agenciji za sprječavanje korupcije. Nalazeći da je zbog epidemije covid-19 i mjere NKT-a kojom se ograničava okupljanje na otvorenom i zatvorenom prostoru, medijski prostor od ključnog značaja za predstavljanje političkih subjekata i njihovih predizbornih programa, Agencija je 1. jula 2020. godine, a nakon isteka zakonskog roka, na osnovu čl.8 Zakona o upravnom postupku, uputila poziv medijskim subjektima da dostave cjenovnike medijskog oglašavanja, kako bi se omogućila što kvalitetnija izborna kampanja i ravnopravno predstavljanje svih političkih subjekata. Nakon poziva Agencije, u roku od tri dana, još 14 medijskih subjekata je

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 01
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

dostavilo cjenovnike, koje je Agencija prihvatila. Agencija je zauzela stav da su svi zakonski obveznici koji su dostavili cjenovnike u roku od 3 dana nakon upućenog poziva za dostavljanje cjenovnika, na vrijeme izvršili zakonsku obavezu.

Dakle, ukupno je 27 subjekata dostavilo cjenovnike, a Agencija je u cilju potpune transparentnosti sve cjenovnike koji su joj dostavljeni u roku objavila na svojoj internet stranici. Ti subjekti, sa stanovišta zakona iz nadležnosti Agencije, mogu nesmetano da političkim subjektima pružaju usluge medijskog oglašavanja tokom izborne kampanje.

U cilju potpune transparentnosti izbornog procesa, na svojoj internet stranici objavila dokumenta koja su joj tokom kampanje dostavili obveznici zakona, odnosno organi vlasti, politički subjekti i mediji. Punom transparentnošću, Agencija doprinosi daljem jačanju integriteta izbornog procesa i povjerenja javnosti u rad ovog organa. S tim u vezi, Agencija je objavila sve cjenovnike medijskog oglašavanja pristigle u zakonskom roku, kao i one koji su pristigli nakon zakonskog roka, kako bi zainteresovana javnost, a prije svega politički subjekti, imali potpuni uvid u tu dokumentaciju.

Slika 31: Izvod iz odgovora ASK-a,
broj: UPI- 00-226/2-2020 od 20. avgusta 2020. godine

ASK se poziva na član 8 Zakona o upravnom postupku koji definiše načelo aktivne pomoći stranci, ali i konstatuje da su im se obratili tek nakon isteka zakonskog roka. Ovo posebno jer se taj član primjenjuje u slučajevima kada to nije na štetu ostvarivanja prava i pravnih interesa drugih lica. U ovom slučaju tu štetu su pretrpjela pravna lica koja su u zakonskom roku predala cjenovnike.

5. 4.

Postupanje suda po tužbama

Sud je ocijenio da podnosioci inicijativa nemaju pravni interes da pokreću tužbe protiv odluka ASK-a, pa nad radom te institucije suštinski nema sudske kontrole. To znači da su u praksi odluke ASK-a konačne, čak i ako su očigledno nezakonite.

Upravni sud je ocijenio da MANS nema pravni interes da pokrene tužbu protiv nezakonite odluke ASK-a. Samo lica koja imaju pravni interes, odnosno kojima je promijenjena subjektivna situacija rješavanjem o pravu i obavezi stranke.

Sama činjenica da neko vrši kontrolu rada državnih organa u javnom interesu nije dovoljan osnov za vođenje sudskog postupka. To u praksi znači da protiv odluka ASK-a donesenim po inicijativama vezanim za kršenje zakona tužbu mogu podnijeti samo obveznici zakona, a ne i podnosioci inicijativa, osim u slučaju proceduralnih propusta.

Navodi podnijetog zahtjeva da je tužilja nevladina organizacija koja se bavi ispitivanjem poštovanja zakona od strane organa vlasti bez značaja su za drugačiju odluku. Ovo sa razloga što takav interes nije "pravni interes" iz člana 22 stav 1 tač. 3 ZUS-a. Pravni interes iz navedene zakonske odredbe znači da je osporeni akt doveo do promjene subjektivne situacije tužioca do koje je došlo posredno rješavanjem o pravu i obavezi stranke iz upravnog postupka. U konkretnoj situaciji očigledno da do takve promjene za tužilju nije došlo, a ni tužilja to ne tvrdi.

Kontrola rada državnih organa jeste javni interes, ali to nije interes iz navedene zakonske odredbe.

Odredba člana 10 stav 2 ZUS-a na koju se poziva tužilja bez značaja je za drugačiju odluku. Tom odredbom je propisano da pored fizičkog ili pravnog lica stranke u postupku mogu biti i oni koji nemaju svojstvo pravnog lica, ali moraju biti nosioci prava i obaveza o kojima se rješavalo upravnim aktom. Tužilja ima svojstvo pravnog lica (član 6 Zakona o nevladinim organizacijama), a osporenim rješenjem se nije odlučivalo o njenim pravima i obavezama.

Saglasno članu 56 stav 2 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja postupak o kome se odlučuje da li postoji povreda istog pokreće se po službenoj dužnosti na osnovu sopstvenih saznanja ili prijave fizičkog ili pravnog lica.

Neosnovano iz navedene zakonske odredbe tužilja izvodi zaključak da je podnošenjem prijave stekla svojstvo stranke u tom postupku. Stranka u tom postupku je kontrolisano lice, a ne podnosilac prijave. U odnosu na podnosioca prijave Agencija ima samo obaveze iz člana 56 stav 4 i 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Bez značaja za drugačiju odluku su i navodi podnijetog zahtjeva da je tužilji dostavljeno osporeno rješenje, jer time ista nije stekla aktivnu legitimaciju.

Podnijetim zahtjevom se navodi da se označeno rješenje pobija i zbog povrede materijalnog prava, ali se taj osnov ne obrazlaže. Uz to, pobijanim rješenjem tužba je odbijena iz procesnih razloga, pa se sud prilikom donošenja istog nije ni upuštao u pravilnost primjene materijalnog prava.

Nalazeći sa iznijetih razloga da je podnijeti zahtjev neosnovan ovaj sud je s pozivom na član 47 stav 1 ZUS-a, odlučio kao u izreci.

VRHOVNI SUD CRNE GORE
Podgorica, 05. 11. 2020. godine

Zapisničar,
Radojka Djordjević, s.r

Predsjednik vijeća,
Hasnija Simonović, s.r

Slika 32: Izvod iz jedne od presuda Vrhovnog suda na zahtjev za preispitivanje odluke Upravnog suda po tužbi MANS-a, broj presude: Uvp. br. 699/20, od 05. novembra 2020. godine

6.

TRANSPARENTNOST AGENCIJE

Agencija je djelimično ili potpuno onemogućila civilnom društvu i javnosti da prati sprovođenje nekih odredbi zakona u toku izborne kampanje, jer je neosnovano ograničavala pristup podacima.

Podatke o prosječnoj potrošnji institucija koju nisu smjeli prekoračiti u toku izborne kampanje, ASK je objavila tek sedam mjeseci nakon održavanja izbora. Sa istim zakašnjenjem je objavila i dokumentaciju koju su joj dostavili politički subjekti i oglašivači u izbornoj kampanji, a koju je prethodno proglasila tajnom.

Skivanjem informacija Agencija je ograničila i javnu kontrolu nad zakonitošću rada te institucije. ASK je izbrisala kompletan sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog kršenja zakonskih odredbi vezanih za finansiranje izborne kampanje, tvrdeći da tako štiti lične podatke.

Agencija je sakrila upozorenja koja je dostavljala obveznicima zakona, sa obrazloženjem da su ona davana isključivo usmenim putem. ASK je konstatovala da neće objaviti mišljenja o primjeni zakona koja je dala obveznicima, jer prikupljanje tih dokumenata predstavlja sačinjavanje nove informacije. Odluke te institucije kojima je pokretala postupke da utvrdi da li postoje kršenja zakona objavljene su tek osam mjeseci nakon održavanja izbora.

Dio objavljenih podataka ukazuje da ASK nije mogla pratiti poštovanje pojedinih zakonskih ograničenja jer je podatke od nadležnih institucija dobila tek u drugom dijelu izborne kampanje.

6. 1. Onemogućeno praćenje prekoračenja potrošnje javnih resursa

ASK je onemogućila monitoring potrošnje javnih fondova, jer je tek sedam mjeseci nakon održavanja izbora objavila podatke o prosječnoj potrošnji institucija, koju nisu smjeli da prekorače u toku izborne kampanje. Objavljeni podaci pokazuju da su institucije ASK-u dostavile podatke o potrošnji tek u toku avgusta, pa nije jasno na osnovu čega je Agencija pratila da li su poštovana zakonska ograničenja.

Zakonom je propisano da je državnim i lokalnim potrošačkim jedinicama zabranjeno da u toku izborne kampanje imaju mjesečnu potrošnju veću od prosjeka u prethodnih šest mjeseci. [56]

Pošto je ASK dužna da prati da li institucije poštuju ove odredbe, tražili smo da ta institucija objavi podatke o prosječnoj mjesečnoj potrošnji na osnovu kojih ona utvrđuje da li je došlo do povrede zakona. [57]

Međutim, deset dana prije izbora, ASK nas je informisao da te podatke **ne posjeduje**. U istom dopisu ASK navodi da je kontrolisala sprovođenje te zakonske odredbe i pokrenula brojne postupke.

MANS je podnio žalbu drugostepenom organu koji je poništio akt Agencije iz proceduralnih razloga.

Nakon toga, ASK donosi novo rješenje u kome konstatuje da **zabranjuje pristup traženim informacijama jer je to u interesu vršenja službene dužnosti nadzora**.

Naime, ASK tvrdi da vrši nadzor nad primjenom konkretne zakonske odredbe, te da svi obeznicnici zakona potencijalno mogu biti stranke u prekršajnom postupku.

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

N.V.O. "MANS"
Broj: 131907
Podgorica, 31. 08. 2020. godine

Broj: 03-04-2046/2

Datum: 20.08.2020.godine

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA
Gdi Vanji Calović Marković

PODGORICA
Dalmatinska, 188

Poštovana,

Agenciji za sprječavanje korupcije je dostavljen zahtjev broj 131 907 od 12.08.2020. godine (03-04-2046 od 12.08.2020. godine), kojim ste kao tražilac zahtijevali informacije "kopiju podataka o prosječnoj mjesečnoj potrošnji u prethodnih šest mjeseci svih državnih i lokalnih budžetskih potrošačkih jedinica (u vezi sa članom 38 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja)".

U skladu sa stavom 1 predmetne zakonske odredbe, državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, osim Državnoj izbornoj komisiji i opštinskim izbornim komisijama, zabranjena je (od dana raspisivanja do dana održavanja izbora) mjesečna potrošnja veća od prosječne mjesečne potrošnje u prethodnih šest mjeseci, osim u slučajevima vanrednog stanja, u skladu sa zakonom.

Vršeći nadzor nad primjenom navedene zakonske odredbe, Agencije je pokrenula 123 postupka i zatražila dostavljanje podataka od 25 lokalnih i 95 državnih potrošačkih jedinica o iznosu potrošnje za mjesec jul 2020. godine u odnosu na prosječnu mjesečnu potrošnju za period decembar 2019 – maj 2020. godine, o čemu je obavijestila Savjet Agencije i javnost.

Shodno navedenom Vas obavještavam da Agencija ne posjeduje, niti je u periodu prijema Vašeg zahtjeva i postupanja po istome bila dužna da posjeduje podatke o prosječnoj mjesečnoj potrošnji u prethodnih šest mjeseci državnih i lokalnih budžetskih potrošačkih jedinica

Srdačno,

DIREKTORICA
Jelena Perović

Slika 33: Akt ASK-a, broj: 03-04-2046/2 od 20.08.2020.

[56] Član 38 stav 1: "Državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, osim Državnoj izbornoj komisiji i opštinskim izbornim komisijama, zabranjena je mjesečna potrošnja veća od prosječne mjesečne potrošnje u prethodnih šest mjeseci od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, osim u slučajevima vanrednog stanja, u skladu sa zakonom."
[57] MANS zahtjev broj: 131907, podnjet dana 12.08.2020. godine.

Iz Agencije pojašnjavaju da „objelodanjivanjem podataka može nastati šteta po prava stranaka propisana zakonima o upravnom, prekršajnom itd. postupku, kršenje pretpostavke nevinosti, prava na razgledanje spisa predmeta i sl.“

To rješenje je donijeto 02. novembra, dva mjeseca nakon održavanja parlamentarnih izbora.

Drugostepeni organ je odbio našu žalbu o kojoj je odlučivao krajem januara 2021. godine.

Podnijeli smo i tužbu Upravnom sudu, ali do kraja maja 2021. nije donijeta presuda.

Analiza tražene informacije je u toku u trenutku dostavljanja Agenciji predmetnog zahtjeva za slobodan pristup informacijama. Član 14 stav 1 tačka 4 alineja 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama propisuje da organ može ograničiti pristup informaciji ako je to u interesu vršenja službene dužnosti radi zaštite od objelodanjivanja podataka koji se odnose na planiranja inspeksijske kontrole i nadzora od strane organa vlasti, pa imajući u vidu da Agencija vrši nadzor, kako je to prethodno objašnjeno, odbijen je zahtjev za pristup informaciji kopiji podataka o prosječnoj mjesečnoj potrošnji u prethodnih šest mjeseci svih državnih i lokalnih budžetskih potrošačkih jedinica (u vezi sa članom 38 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja).

Takođe, u skladu sa članom 16 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, Agencija je izvršila test štetnosti objelodanjivanja navedenih dokumenata i utvrdila: Nezavisno od predmetne upravne stvari, u trenutku podnošenja predmetnog zahtjeva je postignut značajan nivo transparentnosti podataka o finansiranju troškova izborne kampanje izbora 2020. godine (*vidjeti www.antikorupcija.me, baner Parlamentarni i lokalni izbori 2020*).

Stoga je pretežniji interes subjekata nadzora da se prethodno okonča postupak nadzora traženih podataka, u kojem je svaki subjekat nadzora potencijalna stranka u prekršajnom ili drugom postupku, kao i interes organa koji vode postupke da se sa prikupljenim podacima i činjenicama postupa po pravilima zakona kojima se uređuje postupak (koja su takođe javni interes). Objelodanjem podataka može nastati šteta po prava stranaka propisana zakonima o upravnom, prekršajnom itd. postupku, kršenje pretpostavke nevinosti, prava na razgledanje spisa predmeta i sl. To je istovremeno šteta za integritet organa koji vrši kontrolu i nadzor, jer je javni interes da ista bude dosljedna, detaljna, objektivna, neselektivna, stručna i metodološki ujednačena, od strane organa ovlašćenog za kontrolu i nadzor, uz uvažavanje svih pravnih aspekata koji se odnose na prava, obaveze i odgovornosti svih subjekata u postupku kontrole i nadzora, kao i interesa javnosti.

U odnosu na navedene interese ne postoji preovlađujući interes iz člana 17 Zakona o slobodnom pristupu, posebno imajući u vidu da je u toku postupak kontrole i nadzora finansiranja izborne kampanje pred nadležnim organom i da je visok nivo transparentnosti postupka finansiranja i kontrole izborne kampanje obezbijeđen objavljivanjem u skladu sa zakonom dokumenata na internet stranici Agencije.

ASK je, između ostaloga tvrdila, da ne može objaviti podatke o šestomjesečnoj prosječnoj potrošnji institucija dok ne objavi svoj izvještaj o nadzoru u toku izborne kampanje.

Zbog toga smo, nakon objavljivanja tog dokumenta, početkom decembra 2020, ponovo tražili da Agencija objavi podatke o prosječnoj potrošnji obveznika zakona. [58]

Agencija je ponovo odbila da objavi tražene podatke, ovoga puta sa obrazloženjem da je po istom pitanju već pokrenut upravni postupak.

Po našoj žalbi drugostepeni organ je poništio to rješenje.

Konačno, krajem marta 2021. godine, sedam mjeseci nakon održavanja izbora, ASK je objavila podatke o prosječnoj šestomjesečnoj potrošnji obveznika zakona na osnovu kojih je bilo moguće pratiti da li su, u toku izborne kampanje, poštovali zakonske odredbe.

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-04-2689/2

Na osnovu člana 30 i 27 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj 44/12 i 30/17) i člana 99 Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore“ broj 37/17), odlučujući o zahtjevu Mreže za afirmaciju nevladinog sektora Agencija za sprječavanje korupcije dana 10.12.2020. donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev Mreže za afirmaciju nevladinog sektora za pristup informaciji: »kopiji podataka o mjesečnoj potrošnji u prethodnih šest mjeseci svih državnih i lokalnih budžetskih potrošačkih jedinica (u vezi sa članom 38 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja)«.

O b r a z l o ž e n j e

Podnosilac zahtjeva Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev za slobodan pristup informacijama broj 03-04-2689 za slobodan pristup informacijama dana 4.12.2020. godine kojim se traži pristup kopiji podataka o mjesečnoj potrošnji u prethodnih šest mjeseci svih državnih i lokalnih budžetskih potrošačkih jedinica (u vezi sa članom 38 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja).

Postupajući po predmetnom zahtjevu Agencija je odlučila kao u dispozitivu, a ovo iz sledećih razloga:

Članom 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama o zahtjevu organ odlučuje rješenjem, kojim dozvoljava pristup traženoj informaciji ili njenom dijelu ili zahtjev odbija, članom 13 propisano je da je organ dužan da omogući pristup informaciji koju posjeduje osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom, članom 29 stav 1 predviđa da će organ odbiti zahtjev ako pristup informaciji zahtjeva sačinjavanje nove informacije, ako je podnosiocu zahtjeva bio omogućen pristup informaciji u prethodnih šest mjeseci ili ako postoji razlog iz člana 14 ovog zakona. Nadalje, članom 27 istog zakona propisano je da ako ovim zakonom nije drukčije uređeno, organ rješava po pravilima opšteg upravnog postupka, dok je članom 99 stav 1 tačka 4 Zakona o upravnom postupku propisano da će nadležni javnopravni organ odbiti zahtjev za pokretanje upravnog postupka rješenjem ako je u istoj upravnoj stvari već pokrenut drugi upravni postupak ili sudski postupak ili je u toj upravnoj stvari već bilo odlučeno pravosnažnim rješenjem kojim je stranci bilo priznatno pravo ili određena neka obaveza.

Kako je podnosilac zahtjeva o traženoj informaciji već podnio zahtjev br. 03-04-2046 ovom organu dana 12.08.2020. godine, po kom zahtjevu je odlučeno

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02

kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 35: Rješenje ASK-a, broj: 03-04-2689/2 od 10.12.2020.

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-04-2689/7

Na osnovu čl. 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama (Sl. list CG, br. 44/12 i 30/17) i čl. 18 Zakona o upravnom postupku (Sl. list CG br. 37/17), odlučujući o zahtjevu MANS-a za slobodan pristup informacijama, Agencija za sprječavanje korupcije dana 24.3.2021. godine, donijela je

RJEŠENJE

Dozvoljava se pristup informaciji kopiji podataka o prosječnoj mjesečnoj potrošnji u prethodnih šest mjeseci svih državnih i lokalnih budžetskih potrošačkih jedinica (u vezi sa članom 38 stav 1 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja).

Pristup informaciji može se ostvariti dostavom kopije informacije putem pošte, preporučenom pošiljkom na adresu podnosioca zahtjeva Dalmatinska 188. Podnosilac može u roku od pet radnih dana od prijema rješenja uplatiti troškove postupka u iznosu 20,6 eura u korist Budžeta Crne Gore na žiro račun 907-000000083001-19 i o tome dostaviti prvostepenom organu odgovarajući dokaz. Pristup informaciji ostvariće se u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka.

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Slika 36: Rješenje ASK-a, broj: 03-04-2689/7 od 24.03.2021.

Iz dostavljenih dokumenata se vidi da je ASK došla do podataka o prosječnoj mjesečnoj potrošnji tako što ih je prikupljala od samih obveznika. Tako su ti obveznici sami definisali zakonsku granicu potrošnje fondova u toku izborne kampanje.

Umjesto toga Agencija je podatke o potrošnji budžetskih korisnika trebala da traži od Ministarstva finansija, što bi im olakšalo i proces prikupljanja podataka, ali i povećalo njihovu tačnost.

 Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 1
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.szz.gov.me

Br. 01-400/20-836/2 7. avgust 2020 godine

Za: - Agencija za sprječavanje korupcije

Predmet: Dostava podataka

Postupajući po vašem aktu broj 02-02/1882/1928 a koji smo dobili 6. avgusta 2020. godine, a u cilju transparentnosti upotrebe javnih resursa u izbornoj kampanji, obavještavamo vas sledeće:

- U Sekretarijatu za zakonodavstvo prosječna mjesečna potrošnja za period decembar 2019. – maj 2020. godine iznosi **28.710,00 eura**,
- Za period januar 2020. - jun 2020. godine prosječna mjesečna potrošnja iznosi **26.415,00 eura**,
- U julu mjesecu 2020. godine potrošnja u Sekretarijatu za zakonodavstvo iznosila je **24.976,19 eura**.

Kontakt osoba: Željka Pejović
tel: 067-855-815
email: zeljka.pejovic@szz.gov.me

 POMOĆNICA SEKRETARKE
Srećka Bajić

Aleksandra Golubovic

From: gordana.g <gordana.g@t-com.me>
Sent: Thursday, August 6, 2020 2:40 PM
To: Finansiranje
Cc: Ljiljana Lakić; Maja Milosević
Subject: Odgovor na dopis br.02-02/1882/1926 od 04.08.2020.god.

Categories: Yellow category

Postovana,

U vezi Vaseg dopisa broj 02-02/1882/1926 Od 04.08.2020.god. dostavljamo trazene podatke:

- Prosjecna mjesečna potrosnja, Centra za obuku u sudstvu i drzavnom tuzilastvu, za period decembar 2019.god.-maj 2020.god., iznosi 42.948,98 eura;
- Realizovana mjesečna potrosnja Centra za obuku u sudstvu i drzavnom tuzilastvu, za mjesec jul 2020.god., iznosi 41.488,12 eura.

Srdacan pozdrav

Gordana Gagovic

CENTAR ZA OBUKU U SUDSTVU I DRZAVNOM TUZILASTVU

ul.serdara Jola Piletica bb, PC Palada, I sprat

067 604 202

finansiranje@antikorupcija.me

Slike 37 i 38: Primjeri podataka o prosječnoj potrošnji koje je ASK objavila po našem zahtjevu za informacijama

Posebno je zanimljivo što su svi obveznici dostavili podatke o svojoj prosječnoj mjesečnoj potrošnji tek u toku avgusta 2020. godine, iako je izborna kampanja raspisana krajem juna. Stoga nije jasno na osnovu čega je Agencija pratila potrošnju državnih organa u prvom dijelu izborne kampanje.

6. 2.

Ograničavanje monitoringa finansiranja političkih partija

Dokumentaciju koju su partije dostavljale ASK-u, ta institucija je proglasila tajnom, i objavila tek sedam mjeseci nakon završenih izbora, čime je ograničila monitoring finansiranja političkih partija od strane civilnog društva i javnosti.

ASK je proglasila tajnom ugovore i fakture koje su joj dostavljale političke partije, tvrdeći da su ti podaci tajni jer je u toku kontrola od strane te institucije. [59] Međutim, ni nakon izbornog dana, i objavljivanja izvještaja ASK-a, ta dokumentacija nije objavljena. Zbog toga je MANS, kao i u prethodnom primjeru, podnio nove zahtjeve [60] koje je ASK odbacio jer su postupci po istom pitanju bili u toku po žalbi. Konačno, u maju 2021. godine ti podaci su objavljeni.

BR. 132400
Podgorica, 20. 10. 2020. g.

Broj: 03-04-2321/2

Na osnovu člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 37/17) i člana 29 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, broj 44/12 i 30/17), Agencija za sprječavanje korupcije dana 15.10.2020. donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev za pristup informaciji kopiji svih ugovora i faktura pojedinačno za sve troškove, dostavljenih od strane Demokratske partije socijalista nakon održanih parlamentarnih izbora 2020. godine.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva Vanja Čalović Marković izvršni direktor nevladine organizacije Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev za slobodan pristup informacijama zahtjev broj 132 400 od 2.10.2020. godine (03-04-2321 od 5.10.2020. godine) kojim se traži pristup kopiji svih ugovora i faktura pojedinačno za sve troškove, dostavljenih od strane Demokratske partije socijalista nakon održanih parlamentarnih izbora 2020. godine.

Agencija je postupila po predmetnom zahtjevu i utvrdila: U cilju sprovođenja kontrole u toku izborne kampanje je Agencija dužna da prikuplja podatke o svim aktivnostima političkih subjekata u toku trajanja izborne kampanje vezano za utrošena sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje (član 58 stav 2 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Službeni list Crne Gore broj 3/20 i 30/20). Politički subjekat je dužan da sačini izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju i podnese Agenciji sa pratećom dokumentacijom u roku od 30 dana od dana održavanja izbora (član 50 stav 1).

Agencija vrši kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja (član 5), odnosno vrši suštinsku provjeru podataka iz dostavljenih izvještaja političkih subjekata njihovim upoređivanjem sa prikupljenim podacima Agencije koji se odnose na aktivnosti političkih subjekata, koje je Agencija prikupila tokom i nakon izborne kampanje u skladu sa zakonom.

Nadalje, Agencija mora izvršiti nadzor nad sprovođenjem ovog zakona u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom (član 55), što podrazumijeva provjeru poštovanja od strane imenovanog političkog subjekta ukupno 16 zabrana i ograničenja u protekloj izbornoj kampanji koji su ovim zakonom propisani za političke subjekte.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 39: Izvod iz rješenja ASK-a,
broj: 03-04-2321/2 od 15.10.2020.

BR. 132466
Podgorica, 03. 02. 2021. g.

Broj: 03-04-2626/8-2020

Na osnovu člana 30 u vezi člana 13 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, broj 44/12 i 30/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 37/17), odlučujući o zahtjevu MANS-a za slobodan pristup informacijama, Agencija za sprječavanje korupcije dana 24.2.2021. godine, donijela je

RJEŠENJE

Usvaja se zahtjev i dozvoljava se pristup informaciji kopiji svih ugovora i faktura pojedinačno za sve troškove, dostavljenih od strane Demokratske partije socijalista nakon održanih lokalnih izbora 2020. godine.

Pristup informaciji ostvariće se dostavom kopije informacije putem pošte, preporučenom pošiljkom na adresu podnosioca zahtjeva Dalmatinska 188, nakon izvršenog brisanja dijela informacije kojem je pristup ograničen.

Podnosilac zahtjeva može u roku od pet radnih dana od prijema rješenja uplatiti troškove postupka u iznosu 6,35 eura (šest eura i tridesetpet centi) u korist Budžeta Crne Gore na žiro račun 907-000000083001-19 i o tome dostaviti prvostepenom organu odgovarajući dokaz. Pristup informaciji ostvariće se u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka.

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Obrazloženje

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS je na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama ovoj Agenciji podnijela zahtjev broj 03-04-2626 od 24.11.2020. godine, za dostavljanje kopija svih ugovora i faktura pojedinačno za sve troškove, dostavljenih od strane Demokratske partije socijalista nakon održanih lokalnih izbora 2020. godine.

Postupajući po navedenom zahtjevu Agencija je donijela rješenje broj 03-04-2626/2 od 7.12.2020. godine, kojim je odbila zahtjev za slobodan pristup informacijama, koje je rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama br. UPII 07-250-2/21 od 29.1.2021. godine poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak i odlučivanje.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 40: Izvod iz rješenja ASK-a,
broj: 03-04-2626/8-2020 od 24.02.2021.

[59] MANS zahtjevi brojevi: 132400, 132401, 132402, 132403, 132404, 132405, 132406, 132407, 132408, 132409 i 132410, od dana 02.10.2020. godine.
[60] MANS zahtjevi brojevi: 132755, 132756, 132757, 132758, 132759, 132760, 132761, 132762, 132763, 132764, 132765, od dana 23.11.2020. godine.

MANS je tražio i da ASK objavi sve izvještaje koje su joj dostavili politički subjekti, a koji nisu dostupni na sajtu te institucije. [61] ASK je postupila na identičan način kao i u prethodnom primjeru, pa su informacije ugledale svjetlo dana tek više mjeseci od održavanja izbora.

N.V.O. "MANS"
Broj 132399
Podgorica, 21. 10. 2020. god.

Broj: 03-04-2318/2

Na osnovu člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 37/17) i člana 29 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, broj 44/12 i 30/17), Agencija za sprječavanje korupcije dana 19.10.2020. donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev za pristup informaciji kopiji svih obrazaca izvještaja koje su shodno obavezi sprovođenja Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dostavile sve političke partije i koalicije, a nakon održanih lokalnih i parlamentarnih izbora 2020. godine.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva Vanja Čalović Marković izvršni direktor nevladine organizacije Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev za slobodan pristup informacijama broj 132 399 od 5.10.2020. godine (03-04-2318 od 6.10.2020. godine) kojim se traži pristup kopiji svih obrazaca izvještaja koje su shodno obavezi sprovođenja Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dostavile sve političke partije i koalicije, a nakon održanih lokalnih i parlamentarnih izbora 2020. godine.

Agencija je postupila po predmetnom zahtjevu i utvrdila: Predmetnim zahtjevom je tražila zahtijevao dozvolu pristupa i dostavu izvještaja političkih subjekata o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju parlamentarnih izbora 2020. godine, koje ti subjekti dostavljaju Agenciji u roku od 30 dana od dana održavanja izbora, na obrascu koji utvrđuje Agencija u skladu sa članom 50 stav 2 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, (Službeni list Crne Gore broj 3/20 i 30/20).

Izvještaje o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju Agencija objavljuje na svojoj internet stranici (u skladu sa članom 51) u roku od sedam dana od dana prijema, na obrascima rubrike Javni registri - Izvještaji o troškovima izborne kampanje, u kojoj su isti dostupni stručnoj i zainteresovanoj javnosti.

Izvještaje o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju (bez obzira da li su na obrascu koji dostavlja politički subjekat ili na obrascu rubrike Javni registri) sadrže lične podatke o uplatama priloga fizičkih lica za izbornu kampanju, koji su takođe javno dostupni

Kralja Nikole 27/V Podgorica Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 41: Izvod iz rješenja ASK-a,
broj: 03-04-2318/2 od 19.10.2020.

N.V.O. "MANS"
Broj 132399
Podgorica, 03. 03. 2021. god.

Broj: 03-04-2318/3 - 2020

Na osnovu člana 30 u vezi člana 13 i 14 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, broj 44/12 i 30/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 37/17), odlučujući o zahtjevu MANS-a za slobodan pristup informacijama, Agencija za sprječavanje korupcije dana 4.3.2021. godine, donijela je

RJEŠENJE

Usvaja se zahtjev i dozvoljava se pristup informaciji kopiji svih obrazaca izvještaja koje su shodno obavezi sprovođenja Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dostavile sve političke partije i koalicije, a nakon održanih lokalnih i parlamentarnih izbora 2020. godine. Ograničava se pristup u dijelu informacije koji se odnosi na lične podatke fizičkih lica.

Pristup informaciji ostvariće se dostavom kopije informacije putem pošte, preporučenom pošiljkom na adresu podnosioca zahtjeva Dalmatinska 188, nakon izvršenog brisanja dijela informacije kojem je pristup ograničen.

Podnosilac zahtjeva može u roku od pet radnih dana od prijema rješenja uplatiti troškove postupka u iznosu 23,9 eura (dvadesettri eura i devedeset centi) u korist Budžeta Crne Gore na žiro račun 907-000000083001-19 i o tome dostaviti prvostepenom organu odgovarajući dokaz. Pristup informaciji ostvariće se u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka.

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Obrazloženje

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora – MANS je na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama ovoj Agenciji podnijela zahtjev broj 03-04-2318 od 5.10.2020. godine, za dostavljanje kopija svih svih obrazaca izvještaja koje su shodno obavezi sprovođenja Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dostavile sve političke partije i koalicije, a nakon održanih lokalnih i parlamentarnih izbora 2020. godine.

Postupajući po navedenom zahtjevu Agencija je donijela rješenje broj 03-04-2318/2 od 19.10.2020. godine, kojim je odbila zahtjev za slobodan pristup informacijama, koje je rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama br. UPII 07-30-2850-2/21 od 12.2.2021. godine poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak i odlučivanje.

Kralja Nikole 27/V Podgorica Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 42: Izvod iz rješenja ASK-a,
broj: 03-04-2318/9-2020 od 04.03.2021.

6.3. Ograničavanje praćenja oglašavanja u izbornoj kampanji

I detaljniji podaci koje je ASK dobila od oglašivača u izbornoj kampanji objavljeni su tek sedam mjeseci nakon izbora.

U toku izborne kampanje 2020. godine, zatražili smo i kopiju kompletne dokumentacije koju su Agenciji za sprječavanje korupcije dostavila sva privredna društva koja su objavila cjenovnike za oglašavanje u izbornoj kampanji. [62]

Agencija je odbila da objavi te podatke sa obrazloženjem da su predmet njihove kontrole. Tu odluku je potvrdio drugostepeni organ koji je odbio našu žalbu, pa smo podnijeli tužbu po kojoj nije donešena presuda do kraja izrade ove analize.

Slično kao i u drugim postupcima, podnijeli smo novi zahtjev [63] nakon što je ASK objavio izvještaj o nadzoru izborne kampanje, koji je navodno bio prepreka da podaci budu objavljeni. Taj zahtjev je Agencija odbila jer je bio u toku postupak po zahtjevu istog sadržaja. Međutim, to rješenje je poništeno po našoj žalbi.

Agencija za sprječavanje korupcije na osnovu člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 57/17) i člana 29 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list RCG", broj 44/12 i 30/17), odlučujući po zahtjevu za slobodan pristup informacijama NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora br. 131914 od 13.08. 2020. godine, dana 27.08.2020. godine donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev za pristup informaciji NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora br. 131914 od 13.08.2020. godine kojim je tražen dostavljanje kopija kompletne dokumentacije koju su Agenciji za sprječavanje korupcije dostavila sva privredna društva koja su objavila cjenovnike za oglašavanje u izbornoj kampanji 2020.godine.

Obrazloženje

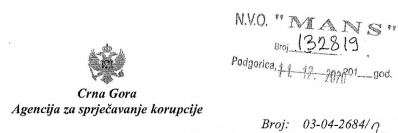
Podnosilac zahtjeva Vanja Čalović Marković, izvršni direktor nevladine organizacije Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev za slobodan pristup informacijama broj 131914 od 13.08.2020. godine (03-04-2055 od 13.08.2020. godine) kojim se traži dostavljanje kopija kompletne dokumentacije koju su Agenciji za sprječavanje korupcije dostavila sva privredna društva koja su objavila cjenovnike za oglašavanje u izbornoj kampanji 2020.godine.

Agencija je postupila po predmetnom zahtjevu i utvrdila:

Član 14 stav 1 tačka 4 alineja 2 Zakona o slobodnom pristupu informacijama propisuje da organ vlasti može ograničiti pristup informaciji ako je to u interesu vršenja službene dužnosti radi zaštite od objelodanjivanja podataka koji se odnose na konsultacije unutar i između organa vlasti i vezi sa

Kralja Nikole 27/V Podgorica Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 43: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: 03-04-2055/2 od 27.08.2020. godine

Na osnovu člana 27 i 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list CG", broj 44/12 i 30/17) i člana 99 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 37/17), odlučujući o zahtjevu Mreže za afirmaciju nevladinog sektora Agencija za sprječavanje korupcije dana 9.12.2020. donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev Mreže za afirmaciju nevladinog sektora za pristup informaciji: »kopiji kompletne dokumentacije koju su Agenciji za sprječavanje korupcije dostavila sva privredna društva koja su objavila cjenovnike za oglašavanje u izbornoj kampanji 2020. godine».

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev za slobodan pristup informacijama broj 03-04-2684 za slobodan pristup informacijama dana 4.12.2020. godine kojim se traži pristup kopiji kompletne dokumentacije koju su Agenciji za sprječavanje korupcije dostavila sva privredna društva koja su objavila cjenovnike za oglašavanje u izbornoj kampanji 2020. godine.

Postupajući po predmetnom zahtjevu Agencija je odlučila kao u dispozitivu, a ovo iz sledećih razloga:

Članom 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama o zahtjevu organ odlučuje rješenjem, kojim dozvoljava pristup traženoj informaciji ili njenom dijelu ili zahtjev odbija, članom 13 propisano je da je organ dužan da omogući pristup informaciji koju posjeduje osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom, članom 29 stav 1 predviđa da će organ odbiti zahtjev ako pristup informaciji zahtjeva sačinjavanje nove informacije, ako je podnosiocu zahtjeva bio omogućen pristup informaciji u prethodnih šest mjeseci ili ako postoji razlog iz člana 14 ovog zakona. Nadalje, članom 27 istog zakona propisano je da ako ovim zakonom nije drukčije uređeno, organ rješava po pravilima opšteg upravnog postupka, dok je članom 99 stav 1 tačka 4 Zakona o upravnom postupku propisano da će nadležni javnopravni organ odbiti zahtjev za pokretanje upravnog postupka rješenjem ako je u istoj upravnoj stvari već pokrenut drugi upravni postupak ili sudski postupak ili je u toj upravnoj stvari već bilo odlučeno pravosnažnim rješenjem kojim je stranci bilo priznato pravo ili određena neka obaveza.

Kralja Nikole 27/V Podgorica Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 44: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: 03-04-2684/2 od 09.12.2020. godine

[62] MANS zahtjev broj: 131914, od 13.08.2020. godine.
[63] MANS zahtjev broj: 132819, od 14.12.2020. godine.

Konačno, krajem marta ove godine, sedam mjeseci nakon izbora, ASK je objavila tražene informacije.

N.V.O. "MANS"
Broj: 132819
Podgorica, 12. 03. 2021. god.

Broj: 03-04-2684/7 - 2020

N.V.O. "MANS"
Broj: 132819
Podgorica, 31. 03. 2021. god.

Datum: 26.3.2021.godine

Na osnovu čl. 30 i na osnovu čl. 26 Zakona o slobodnom pristupu informacijama (Sl. list CG, br. 44/12 i 30/17) i čl. 18 Zakona o upravnom postupku (Sl. list CG br. 37/17), odlučujući o zahtjevu MANS-a za slobodan pristup informacijama, Agencija za sprječavanje korupcije dana 10.3.2021. godine, donijela je

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA

RJEŠENJE

PODGORICA
Dalmatinska, 188

Dozvoljava se pristup dijelu informacije kopiji kompletne dokumentacije koju su Agenciji za sprječavanje korupcije dostavila sva privredna društva koja su objavila cjenovnike za oglašavanje u izbornoj kampanji 2020. godine.

Agencija za sprječavanje korupcije je primila dokaz NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora, o uplati troškova postupka za pristup informaciji kojoj je dozvoljen pristup rješenjem 03-04-2684/7 od 10.3.2021. godine.

Pristup istom može se ostvariti dostavom kopije informacije putem pošte, preporučenom pošiljkom na adresu podnosioca zahtjeva Dalmatinska 188.

Tražiocu se dostavlja tražena informacija, u skladu sa članom 21 stav 1 tačka 3 i članom 32 Zakona o slobodnom pristupu informacijama (Službeni list Crne Gore broj 44/12 i 30/17).

Podnosilac može u roku od pet radnih dana od prijema rješenja uplatiti troškove postupka u iznosu 16,7 eura u korist Budžeta Crne Gore na žiro račun 907-000000083001-19 i o tome dostaviti prvostepenom organu odgovarajući dokaz. Pristup informaciji ostvariće se u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka.

Agencija nije dužna da omogući putem emaila pristup dijelu tražene informacije koji se tiče dostavljenih ugovora koji su javno objavljeni na internet stranici www.antikorupcija.me i dostupni su slijeđenjem linkova Politički subjekti, Praćenje izbora, Parlamentarni i lokalni izbori 2020. na baneru Odluke ASK, koji su ugovori zaključeni između političkih subjekata i privrednih društava koja su objavila cjenovnike za oglašavanje u izbornoj kampanji 2020. godine.

Slika 45: Izvod iz rješenja ASK-a,
broj: 03-04-2684/7-2020 od 10.03.2021. godine

Slika 46: Akt ASK-a,
broj: 03-04-2684/10-2020 od 26.03.2021. godine

6. 4.

Podaci o postupcima za utvrđivanje kršenja zakona javni nakon osam mjeseci

Osam mjeseci nakon održavanja izbora ASK je konačno objavio svoje odluke kojima je pokretala postupke da utvrdi da li postoje kršenja zakona.

MANS je tražio da ASK objavi odluke kojima su pokrenuti postupci za utvrđivanje povreda zakona u toku izborne kampanje za parlamentarne izbore. [64]

Agencija je odbila da dostavi pod izgovorom da prikupljanje traženih podataka u jednu cjelinu podrazumjeva sačinjavanje novih informacija, što, kako tvrde, nisu dužni da rade.

MANS je podnio žalbe drugostepenom organu tvrdeći da je pristup informacijama nezakonito uskraćen.

Naime, obzirom da sačinjavanje nove informacije nije isto što i pretraživanje postojeće, jasno je da je Agencija nezakonito ograničila pristup traženim informacijama. Takođe, ASK u svojim rješenjima ni u jednom trenutku ne spori da posjeduje traženu dokumentaciju, već da prikupljanje u jednu cjelinu svih traženih informacija po predmetnim zahtjevima predstavlja sačinjavanje novih informacija, pa je jasno da je ograničenje pristupa neosnovano. Ovakvom logikom Agencije, svaki zahtjev za slobodan pristup informacijama bi bio odbijen jer podrazumjeva traženje dokumenata.

Naša žalba je usvojena i Agenciji je naloženo da ponovo odlučuje o našem zahtjevu. U rješenju donijetom po žalbi je navedeno da su navodi prvostepenog organa paušalni jer bi se takvim tumačenjem obesmisllila suština Zakona o slobodnom pristupu informacijama, „**jer bi se tako svaki zahtjev koji zahtijeva prikupljanje dokumentacije mogao smatrati sačinjavanjem nove informacije, a što predstavlja svojevrsni pravni nonsens.**“

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

NVO. "MANS"
Broj: 132235
Podgorica, 14. 09. 2020. god.
Broj: 03-04-2128/2

Na osnovu člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 37/17) i člana 29 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list RCG“, broj 44/12 i 30/17), Agencija za sprječavanje korupcije dana 11.08.2020. donijela je:

R J E Š E N J E

Odbija se zahtjev za pristup informaciji: kopiji svih akata kojima su pokrenuti postupci koji se odnose na upotrebu javnih resursa u izbornoj kampanji 2020. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Podnosilac zahtjeva Vanja Čalovi Marković izvršni direktor nevladine organizacije Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev za slobodan pristup informacijama broj 132 235 od 27.08.2020. godine (03-04-2128 od 27.08.2020. godine) kojim se traži pristup kopiji svih akata kojima su pokrenuti postupci koji se odnose na upotrebu javnih resursa u izbornoj kampanji 2020. godine.

Agencija je postupila po predmetnom zahtjevu i utvrdila:

Članom 29 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama je propisano da će organ vlasti odbiti zahtjev za pristup informaciji ako pristup informaciji zahtijeva ili podrazumjeva sačinjavanje nove informacije.

Kako prikupljanje u jednu cjelinu svih akata kojima su pokrenuti postupci koji se odnose na upotrebu javnih resursa u predmetnoj izbornoj kampanji podrazumijeva i predstavlja sačinjavanje nove informacije, to se odbija zahtjev tražioca u skladu sa navedenom odredbom člana 29 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Svakako, u slučaju svakog eventualnog zahtjeva za konkretnim aktom o pokretanju postupka pred Agencijom za sprječavanje korupcije, Agencija će dozvoliti i omogućiti pristup istom u slučaju ispunjenja zakonskih uslova za dozvolu i omogućavanje pristupa takvoj informaciji.

Na osnovu navedenog je odlučeno kao u izreci rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Na ovo rješenje može se izjaviti žalba Agenciji za sprječavanje korupcije, ili neposredno drugostepenom organu Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u roku od 15 dana od dana prijema stranci.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 47: Rješenje ASK-a, broj: 03-04-2128/2 od 11.08.2020. godine

[64] MANS zahtjev broj: 132235, od 27.08.2020. godine.

Osam mjeseci nakon održavanja izbora, ASK nam je dostavila novo rješenje u kome je konstatovala da su podaci o pokrenutim postupcima vezanim za zloupotrebu javnih resursa objavljeni na njenom sajtu.

Na osnovu člana 30 u vezi člana 26 Zakona o slobodnom pristupu informacijama (Službeni list CG, br. 44/12 i 30/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku (Službeni list CG br. 37/17), odlučujući o zahtjevu Mreže za afirmaciju nevladinog sektora, Agencija za sprječavanje korupcije dana 19.4.2021. donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev, budući da je informacija objavljena na internet stranici Agencije za sprječavanje korupcije, odnosno da je javno dostupna podnosiocu zahtjeva i svim zainteresovanim licima.

U slučaju kada je tražena informacija objavljena na internetu, a što je slučaj u predmetnom, organ vlasti nije dužan da omogući pristup traženim informacijama već je dužan da obavijesti podnosioca zahtjeva gdje je tražena informacija javno objavljena, shodno članu 26 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Shodno tome, Agencija obavještava podnosioca zahtjeva da su traženi akti kojima su pokrenuti postupci koji se odnose na upotrebu javnih resursa u predmetnoj izbornoj kampanji objavljeni na internet stranici www.antikorupcija.me, i dostupni su unosom ključnih riječi "informacija 2128" u polje Pretraga.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora, predala je Agenciji zahtjev broj 03-04-2128 za slobodan pristup informacijama dana 27.08.2020. godine, kojim se traži pristup kopiji svih akata kojim su pokrenuti postupci koji se odnose na upotrebu javnih resursa u izbornoj kampanji 2020. godine.

*Slika 48: Izvod iz rješenja ASK-a,
broj: 03-04-2128/6-2020, od 19.04.2021. godine*

6. 5.

Izbrisan kompletan sadržaj prekršajnih postupaka zbog zaštite privatnosti lica

Agencija je sakrila kompletan sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog kršenja zakonskih odredbi vezanih za finansiranje izborne kampanje, tvrdeći da tako štiti lične podatke.

MANS je tražio da Agencija objavi podatke o pokrenutim prekršajnim postupcima koji se odnose na kršenja zakona u vezi zloupotrebe javnih resursa. [65]

Kao i u prethodnom primjeru, ASK je odbila da dostavi tražene podatke, pod izgovorom da njihovo prikupljanje podrazumjeva sačinjavanje novih informacija. To rješenje je poništeno po našoj žalbi.

Novim rješenjem ASK nam je dozvolila pristup informacijama koje se odnose na pravna lica, ali ne i postupcima protiv fizičkih lica.

Međutim, Agencija je izbrisala 112 od ukupno 116 stranica tvrdeći da im je pristup ograničen jer sadrže podatke o ličnostima, kao što su matični brojevi, adresa, ali i „status fizičkog lica u pravnom licu“. Zbog toga su konstatovali da se u samo dva od 44 akta o pokretanju prekršajnog postupka ne nalaze lični podaci, pa njih nisu cenzurirali.

Objavljena su samo dva zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog kršenja zakona u toku izborne kampanje, a iz svih ostalih je izbrisan kompletan sadržaj, sa obrazloženjem da se na taj način štite lični podaci.

N.V.O. "MANS"
Broj 132261
Podgorica, 29. Okt. 2020. god.

Broj: 03-04-2157/6-2020

Na osnovu člana 30 stav 1 u vezi člana 13 i člana 14 Zakona o slobodnom pristupu informacijama (Službeni list Crne Gore, broj 44/12 i 30/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku (Službeni list Crne Gore broj 37/17), odlučujući o zahtjevu MANS-a za slobodan pristup informacijama, Agencija za sprječavanje korupcije dana 20.04.2021. godine, donijela je

R J E Š E N J E

Dozvoljava se pristup dijelu informacije kopiji svih akata kojim su pokrenuti prekršajni postupci koji se odnose na kršenje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u izbornoj kampanji 2020. godine. Dio informacije kojem je odobren pristup su akti kojima su pokrenuti prekršajni postupci isključivo protiv pravnih lica od strane Agencije za sprječavanje korupcije.

Ograničava se pristup informacijama u dijelu akata za pokretanje prekršajnog postupka koji sadrže lične podatke fizičkih lica.

Pristup informaciji ostvariće se dostavom kopije informacije putem pošte, preporučenom pošilicom na adresu podnosioca zahtjeva Dalmatinska 188. Shodno članu 24 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, pristup informacijama se omogućava nakon izvršenog brisanja dijela informacije kojem je pristup ograničen, u obimu od obrisanih 112 od 116 stranica, uz napomenu »izvršeno brisanje« u dijelu podataka kojem se ograničava pristup.

Podnosilac zahtjeva može u roku od pet radnih dana od prijema rješenja uplatiti troškove postupka u iznosu 6,8 eura u korist Budžeta Crne Gore na žiro račun 907-000000083001-19 i o tome dostaviti prvostepenom organu odgovarajući dokaz. Pristup informaciji ostvariće se u roku od pet dana od dana kada je podnosilac zahtjeva dostavio dokaz o uplati troškova postupka.

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Slika 49: Izvod iz rješenja ASK-a, broj: 03-04-2157/6-2020, od 20.04.2021. godine

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 02-03- 2020

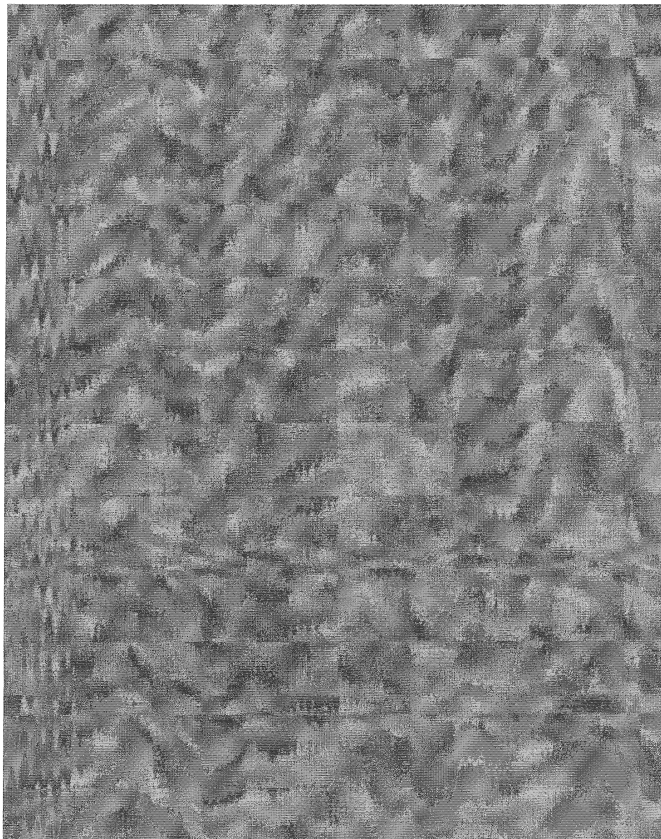
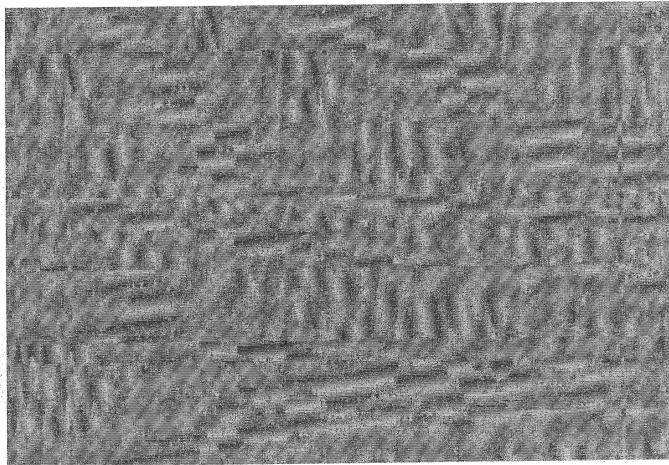
Podgorica, 24. 09. 2020. godine

SUD ZA PREKRŠAJE PODGORICA

PODGORICA

Na osnovu člana 111 stav 1 Zakona o prekršajima ("Službeni list CG" br. 01/11, 06/11, 39/11, 32/14, 43/17 i 51/17), člana 78 stav 1 i člana 4 stav 3 Zakona o sprječavanju korupcije ("Službeni list CG" br. 53/14) i člana 4 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Službeni list CG" br. 52/14, 76/15, 83/16, 92/17, 3/20 i 38/20) podnosimo

ZAHTJEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

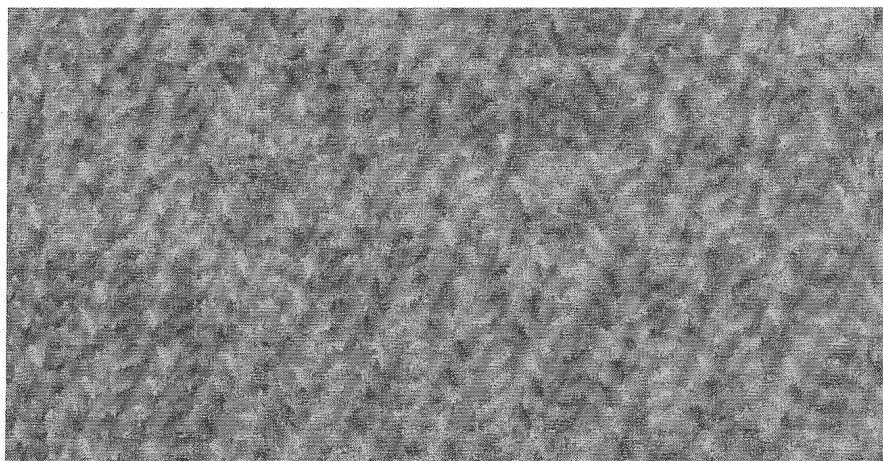
Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 01
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

+382 20 44 77 01
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Dostavljeno:
- Sudu za prekršaje Podgorica
- a/a

Ekspedovano dana: 25-09-2020

Samostalni referent: [signature]

Slika 50: Primjer jednog od cenzurisanih dokumenata koje je ASK dostavila po zahtjevu za pristup informacijama

Zanimljivo je da je ASK tražila 6,8 eura za troškove kopiranja cenzurisanih, potpuno beskorisnih informacija.

6. 6. Upozorenja i mišljenja upućivana samo preko telefona

Agencija je sakrila upozorenja koja je dostavljala obveznicima zakona, sa obrazloženjem da su ona davana isključivo usmenim putem. Ukoliko je to zaista tačno, onda ASK ne koristi sve pravne mehanizme za sprovođenje zakona. ASK je konstatovala da neće objaviti mišljenja o primjeni zakona koja je dala obveznicima, jer prikupljanje tih dokumenata predstavlja sačinjavanje nove informacije.

U jednom od saopštenja [66] tokom izborne kampanje Agencija je navela da je uputila određeni broj upozorenja, pojašnjenja i mišljenja obveznicima Zakona, pa smo zatražili kopije tih dokumenata. [67]

Agencija je odbila da nam dostavi upozorenja tvrdeći da ih nema pošto nisu sva data u pisanom obliku. Taj akt je poništen po žalbi iz proceduralnih razloga, pa je ASK donio novo rješenje i ponovo odbio zahtjev.

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA
Gđi Vanji Čalović Marković

PODGORICA
Dalmatinska, 188

Poštovana,

Agenciji za sprječavanje korupcije je dostavljen zahtjev broj 132 236 od 27.08.2020. godine (03-04-2129 od 27.08.2020. godine), kojim ste kao tražilac zahtijevali informacije "kopiju svih upozorenja koje je Agencija uputila/dostavila obveznicima Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u izbornoj kampanji 2020. godine".

Kako sva predmetna upozorenja nijesu data u pisanom obliku, Agencija ne posjeduje traženu informaciju.

Srdačno,

DIREKTORICA
Jelena Perović

Slika 51: Odgovor ASK-a,
broj: 03-04-2129/2 od 10.09.2020. godine

Na osnovu člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" broj 37/17) i člana 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list Crne Gore“, broj 44/12 i 30/17), Agencija za sprječavanje korupcije dana 23.11.2020. donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev za pristup informaciji kopiji svih upozorenja koje je Agencija za sprječavanje korupcije uputila/dostavila obveznicima Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u izbornoj kampanji 2020. godine.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva Vanja Čalović Marković direktor nevladine organizacije Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev broj 132 236 od 27.8.2020. godine (03-04-2129 od 27.8.2020. godine) kojim se traži pristup kopiji svih upozorenja koje je Agencija za sprječavanje korupcije uputila/dostavila obveznicima Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u izbornoj kampanji 2020. godine.

Agencija je postupila po predmetnom zahtjevu i utvrdila da Agencija ne posjeduje traženu informaciju, kako sva predmetna upozorenja nijesu data u pisanom obliku.

Član Zakona o slobodnom pristupu informacijama 27 propisuje da ako ovim zakonom nije drugačije uređeno, organ postupa po pravilima opšteg upravnog postupka. Zakon o upravnom postupku (član 62 stav 2) propisuje da kad javnopravni organ primi podnesak za koji nije nadležan, a ne može da utvrdi koji je javnopravni organ, odnosno sud nadležan za postupanje po podnesku, donijeće, bez odlaganja, rješenje kojim će odbiti podnesak zbog nadležnosti i dostaviti ga stranci.

Kako Agencija ne posjeduje traženu informaciju niti je nadležna da sačinjava nova upozorenja zakonskim obveznicima koji su već reagovali na prethodno data upozorenja Agencije (Izveštaj o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta 2020), odbija se zahtjev za pristup informaciji kopiji svih upozorenja koje je Agencija za sprječavanje korupcije uputila/dostavila obveznicima Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u izbornoj kampanji 2020. godine, na osnovu člana 30 stav 1 i stav 5 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, u skladu sa članom 62 stav 2 Zakona o upravnom postupku, u vezi sa članom 27 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu navedenog je odlučeno kao u izreci rješenja.

Kralja Nikole 27/V Podgorica Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije
+382 20 44 77 02
kabinet@antikorupcija.me
www.antikorupcija.me

Slika 52: Izvod iz rješenja ASK-a,
broj: 03-04-2129/6 od 23.11.2020. godine

[66] Vidi saopštenje Agencije za sprječavanje korupcije, od dana 21.08.2020. godine; Dostupno na: <https://www.antikorupcija.me/me/dogadjaji/2005290656-parlamentarni-izbori-2020/2008211309-saopstenje/>.
[67] MANS zahtjevi brojevi: 132236, 132237 i 132238 od 27.08.2020. godine.

U odgovorima ASKa se navodi da **sva** upozorenja nisu data u pisanom obliku, a ne da ni jedno od upozorenja nije dato napismeno. Takođe, ASK je u Izvještaju o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta 2020. godine [68] navela da je uputila **888 upozorenja** obveznicima Zakona, većinom iz razloga nedostavljanja ili neobjavlivanja izvještaja u propisanom roku ili na propisan način.

Izvještaj o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta 2020.

Agencija je uputila **888 upozorenja** obveznicima zakona, većinom iz razloga nedostavljanja ili neobjavlivanja izvještaja u propisanom roku ili na propisani način. Takođe, sprovedeno je ukupno **477 postupaka** od strane Agencije po službenoj dužnosti.

Slika 53: Izvod iz Izvještaja o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta, ASK

Stoga je nevjerovatno da Agencija ima tačan podatak o broju upućenih upozorenja, a da pritom ni jedno od njih nije izrečeno pisanim putem, da bi moglo biti dostavljeno po zahtjevu za informacijama.

Na sličan način je postupila i u slučaju pojašnjenja zakona za koje je konstatovala da se daju putem telefona i da zato ne postoje u pisanom obliku.

U svom izvještaju ASK je navela i precizan broj od **719 pravnih savjeta i pojašnjenja**, pri čemu su svi navodno izrečeni usmenim putem odnosno putem telefona.

Pošto je očigledno da Agencija nije htjela da objavi tražene informacije, od kojih bar one date e-mailom moraju biti u njenom posjedu, podnijeli smo žalbu. Žalba nije prihvaćena, pa smo podnijeli tužbe po kojima nisu donešene presude do završetka izrade ove analize.

Agencija je postupila po predmetnom zahtjevu i utvrdila da Agencija ne posjeduje traženu informaciju, kako se predmetni savjeti i pojašnjenja odnose na dodatne informacije za koje obveznici kontaktiraju Agenciju na odgovarajući broj telefona ovog organa koji je na raspolaganju obveznicima u toku izborne kampanje.

Član 20 Zakona o slobodnom pristupu informacijama predviđa da ukoliko organ nije u posjedu informacije uputi zahtjev nadležnom organu ako zna koji je nadležni organ. Član 27 propisuje da ako ovim zakonom nije drugačije uređeno, organ postupuje po pravilima opšteg upravnog postupka. Zakon o upravnom postupku (član 62 stav 2) propisuje da kad javnopravni organ primi podnesak za koji nije nadležan, a ne može da utvrdi koji je javnopravni organ, odnosno sud nadležan za postupanje po podnesku, donijeće, bez odlaganja, rješenje kojim će odbiti podnesak zbog nenadležnosti i dostaviti ga stranci.

Kako Agencija ne posjeduje traženu informaciju niti je nadležna da sačinjava nove pravne savjete zakonskim obveznicima kojima su već dati pravni savjeti u izbornoj kampanji, odbija se zahtjev za pristup informaciji kopiji svih pravnih savjeta i pojašnjenja koje je Agencija uputila/dostavila obveznicima Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u izbornoj kampanji 2020. godine, na osnovu člana 30 stav 1 i stav 5 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, u skladu sa članom 62 stav 2 Zakona o upravnom postupku, u vezi sa članom 27 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Slika 54: Izvod iz Rješenja ASK-a, broj: 03-04-2131/6 od 30.11.2020. godine

političkih subjekata i novinarima. Dato je 25 saopštenja za medije, 49 mišljenja na zahtjeve organa vlasti, koji su se u većini slučajeva odnosili na primjenu čl. 40 i 44 Zakona u izbornoj kampanji, kao i 719 pravnih savjeta i pojašnjenja. Data su dva opšta mišljenja na primjenu čl. 16 i 40 Zakona u kampanji. Urađen je Infografik koji je postavljen na internet stranici; urađen i distribuiran liflet „Transparentnost i kontrola izbornog procesa“, kao i dva animirana spota o obavezama propisanim Zakonom koja su dostupna na internet stranici. Sve navedeno je urađeno i planirano kroz poseban Plan PR aktivnosti koji je razvijen za ovu izbornu kampanju. O svim sprovedenim aktivnostima, redovno je obavještavana zainteresovana i druga javnost.

Slika 55: Izvod iz Izvještaja o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane 30. avgusta, ASK

Iz ASK-a su odbili da objave mišljenja koja je ta institucija donijela na zahtjev organa vlasti u izbornoj kampanji.

Oni su obrazložili da „prikupljanje i spajanje u cjelinu svih mišljenja“ koja je ASK donijela „podrazumijeva i predstavlja sačinjavanje nove informacije“.

MANS je u oktobru podnio žalbu zbog ovakve odluke, ali po njoj nije odlučeno ni do kraja maja 2021.

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

BROJ, _____
PODGORICA

Broj: 03-04-2130/2

Na osnovu člana 18 Zakona o upravnim postupcima („Službeni list Crne Gore“ broj 37/17) i člana 29 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list RCG“, broj 44/12 i 30/17), Agencija za sprječavanje korupcije dana 10.08.2020. donijela je:

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev za pristup informaciji: kopiji svih mišljenja koje je Agencija za sprječavanje korupcije donijela na zahtjeve organa vlasti u izbornoj kampanji.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva Vanja Čalovi Marković izvršni direktor nevladine organizacije Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predala je Agenciji zahtjev za slobodan pristup informacijama broj 132 237 od 27.08.2020. godine (03-04-2130 od 27.08.2020. godine) kojim se traži pristup kopiji svih mišljenja koje je Agencija za sprječavanje korupcije donijela na zahtjeve organa vlasti u izbornoj kampanji.

Agencija je postupila po predmetnom zahtjevu i utvrdila:

Članom 29 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama je propisano da će organ vlasti odbiti zahtjev za pristup informaciji ako pristup informaciji zahtijeva ili podrazumijeva sačinjavanje nove informacije.

Kako prikupljanje i spajanje u cjelinu svih mišljenja koje je Agencija za sprječavanje korupcije donijela na zahtjeve organa vlasti u izbornoj kampanji podrazumijeva i predstavlja sačinjavanje nove informacije, to se odbija zahtjev tražioca u skladu sa navedenom odredbom člana 29 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Svakako, u slučaju svakog eventualnog zahtjeva za konkretnim mišljenjem datim nekom od obveznika Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Agencija će donijeti dozvoljavajuće rješenje za pristup informaciji u slučaju da takvo mišljenje posjeduje.

Na osnovu navedenog je odlučeno kao u izreci rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Na ovo rješenje može se izjaviti žalba Agenciji za sprječavanje korupcije, ili neposredno drugostepenom organu Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u roku od 15 dana od dana prijema stranici.

Kralja Nikole 27/V
Podgorica
Crna Gora

Agencija za sprječavanje korupcije

Slika 56: Rješenje ASK-a,
broj: 03-04-2130/2 od 10.08.2020. godine

www.mans.co.me

www.youtube.com/user/NVOmans

www.facebook.com/nvo.mans

www.twitter.com/nvomans

www.instagram.com/nvo.mans